

Februar 2023

Zgornjesav'c

Glasilo Občine Kranjska Gora | Letnik 22 | Številka 2 |

Plačilo do
24
obrokov

ETIS

DOŽIVITE DOM Z MIELE.

V Etisu vam strokovno svetujemo pri načrtovanju in opremljenosti celotne kuhinje.

Izbira kakovostnih gospodinjstvenih aparatov je pomembna saj vam le-ti olajšajo vsakodnevna opravila. Če pa jih lahko dobite **takoj**, še toliko bolje. Bogata izbira in zaloga aparatov.

Nakup na do 24 obrokov preko hitrega potrošniškega kredita Summit Leasing brez potrebne dokumentacije. Vse podrobne informacije in izračun za izbrani aparat so vam na voljo v vseh naših PE.

Obiščite nas v PE Kranj, Ljubljanska c. 30 | T: 04 235 50 50 | www.etis.si

Telekom Slovenije

MOBYSTYLE

VSEM NAROČNIKOM TELEKOMA SLOVENIJE NA DALJAVO OMOGOČAMO

- ✓ brezplačno optimizacijo naročniškega paketa,
- ✓ sklenitev novega naročniškega paketa,
- ✓ podaljšanje obstoječega naročniškega paketa,
- ✓ nakup aparata po akcijski ceni,
- ✓ nakupe preko programa zvestobe in
- ✓ vse ostale storitve Telekoma Slovenije.

Roman Žnidar

roman.znidar@mobystyle.com

031 60 80 80

IBIS TRADE d.o.o. | SI 89630963
Celovška c. 280, 1000 Ljubljana

Na naslovnici: Vita, maskota FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju Planica 2023
Foto: Nik Bertonec

Zgornjesavc

2

ZGORNJESAVC, ISSN 1580-7991

Ustanovitelj glasila:
Občina Kranjska Gora,
Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora

Pravice izdajatelja izvaja:
Gorenjski glas,
časopisno podjetje, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

Odgovorna urednica:
Suzana Podgoršek Kovačič,
041/262 811, suzana.kovacic@g-glas.si

Namestnica odgovorne urednice:
Marjana Ahačič, 031/352 514,
marjana.ahacic@g-glas.si

Novinarka: Urša Peternel, 041/570 942,
ursa.peternel@g-glas.si

Tehnični urednik: Grega Flajnik
Oblikovanje: Matjaž Švab
Lektorici: Maja Stržinar, Leja Colnar

Oglasno trženje: Mateja Žvižaj
041/962 143, 04/201 42 48,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Priprava za tisk:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o.,
Slovenčeva 19a, 1000 Ljubljana

Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.,
Slomškov trg 10, 2500 Maribor

Zgornjesavc izhaja enkrat mesečno
v nakladi 17.500 izvodov, prejemajo ga
vsa gospodinjstva in drugi naslovniki
občine Kranjska Gora, priložen je tudi
izvodom Gorenjskega glasa.

STRAN 4

**Abonma za občane
brezplačen, a obvezen**

STRAN 6

**Nujno reševalno vozilo
odslej stalno prisotno**

STRAN 7

Dobili smo podžupanjo

STRAN 9

**Sanacijska dela na plazu
nad vasjo Belca**

STRAN 16

Medalja za požrtvovalnost

STRAN 16

**Program Zora rešuje
življenja**

STRANI 19–22

Literarna priloga

STRAN 23

**Oglarji v registru nesnovne
dediščine**

STRAN 24

**Noben ptič nima perutnic
naprej**

STRAN 26

**Odštevajo dneve do
zgodovinskega dogodka**

STRAN 28

**Pogovor z Maticem
Gracerjem**

STRAN 30

Zeleno socialno delo

Abonma za občane brezplačen, a obvezen

Parkiranje na javnih parkirnih mestih je po novem v občini Kranjska Gora za občane brezplačno, a morajo abonma še vedno imeti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjskogorski občani so za parkiranje na javnih parkirnih mestih v občini (razen brezplačnih kratkotrajnih parkiranj na določenih lokacijah) plačevali 30 evrov za letni abonma. S sklepom občinskih svetnikov iz januarske seje je po novem parkiranje na javnih parkirnih mestih za občane z letnim abonmajem brezplačno, kar je bila tudi predvolilna obljuba županje Henrike Zupan. Ne glede na to pa je za parkiranje letni abonma, čeprav je brezplačen, za občane še naprej obvezen. Redarji ob nadzorih namreč ne morejo vedeti, čigavo je parkirano vozilo. Vlagatelj (občan) mora ob oddaji vloge za letni abonma predložiti registrsko oznako vozila, ki je registrirano nanj oziroma je vlagatelj uradni uporabnik vozila, ter na vpogled predložiti tudi prometno dovoljenje in osebni dokument.

Tisti občani, ki imajo še od prej veljaven abonma, so upravičeni do vračila sorazmernega deleža plačane kupnine. Vloga za vračila sorazmernega dela kupnine vsem, ki ste abonma A kupili po 1. decembru 2022, je na voljo v elektronski obliki na spletni strani Parkirišča Kranjska Gora ali osebno na TIC Kranjska Gora. »Vlogo za vračilo lahko vložijo le ista oseba, ki je že vložila vlogo za pridobitev abonmaja A med 1. decembrom 2022 in 12. januarjem 2023. Vse zbrane vloge za vračilo kupnine bodo v končno obdelavo za vračilo posredovane Komunalni Kranjska Gora.«

Poziv lastnikom priobalnih zemljišč

Direkcija RS za vode obvešča vse lastnike ali druge posestnike priobalnih zemljišč ob vodotokih 2. reda (območja Zgornje Save), da so skladno z določili zakona o vodah dolžni sami zagotavljati košnjo, odstranjevanje čezmerne (odvečne) zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja (organskih in drugih plavajočih predmetov), odpadkov ali drugih opuščeni ali odvrženih predmetov ter snovi z vodnih in priobalnih zemljišč. Odlaganje zelenega odpadka, vejevja, lesne mase, sečnih ostankov oz. deponiranje hlodovine ali lesa na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dopustno. Prav tako ni dopustno postavljanje kakršnihkoli ovir, vzdolžnih ali prečnih ograj, deponiranje bal sena in drugih pridelkov, gradbenega materiala ali gradbenih odpadkov. Upoštevati je treba tudi zakon o divjadi in lovstvu, ki v času gnezdenja ptic med 1. marcem in 1. avgustom prepoveduje odstranjevanje zarasti ob vodnih bregovih in čiščenje odvodnih kanalov. **S. K.**

Verjetno pa bo, kot se je pokazalo tudi na januarski seji občinskega sveta, obravnava pravilnika še kdaj na dnevnem redu.

Predlog je podprlo osem svetnikov, šest se jih je vzdržalo. Med vzdržanimi so bili tudi svetniki Alpske liste, pri katerih je bil predvsem pomislek, na kakšen način bo občina povrnila denar občanom abonentom za nekaj, kar je urejal do zdaj veljaven in zakonit odlok. Županja je pojasnila, da je zadevo glede vračila sorazmernega deleža že plačanih abonmajev občanov pregledala občinska pravna služba, ki kršitve ni ugotovila.

Za vse druge abonmaje ostajajo pogoji in postopki pridobitve enaki kot do sedaj. »Za druge uporabnike javnih parkirišč se je cena za celodnevno parkiranje dvignila z 10 na 15 evrov, malenkost se je spremenil režim parkiranja pri vrtcu, vse pa je objavljeno v Uradnem listu,« je pojasnila županja in napovedala tudi preglednejši čistopis pravilnika o določitvi javnih parkirnih površin in plačilu parkirnine. Verjetno pa bo, kot se je pokazalo tudi na januarski seji občinskega sveta ob razpravi npr. za abonma G in D (gost, zaposleni pri delodajalcu), obravnava pravilnika še kdaj na dnevnem redu.

Kot so še povedali na Občini Kranjska Gora, je parkiranje na parkiriščih Žičnica 1 (namenjeno osebnim vozilom) in za policijo v Kranjski Gori ter pod smučiščem v Mojstrani v času smučarske sezone brezplačno. »V času smučarske sezone sta parkirišči Žičnica 1 in za policijsko postajo v upravljanju RTC Žičnice Kranjska Gora, ki tudi skrbi za urejenost in čiščenje.«

Spoštovane občanke in občani!

Prvi mesec novega leta je že za nami. Novo leto se je začelo z neobičajno visokimi temperaturami za ta letni čas, ki so povzročale težave tako žičničarjem kot tudi organizatorju 59. Zlate lisice. Prav zaradi pomanjkanja snega je bila Zlata lisica namesto v Mariboru ponovno izvedena v Kranjski Gori. Ob tej priložnosti organizatorju ASK Branik še enkrat izrekam pohvalo za vrhunsko izpeljano prireditve. Letos nas čakajo še tri velike zimske prireditve: svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah, Pokal Vitranc in zaključek poletov v Planici. Prav zaradi svetovnega nordijskega prvenstva so bile letos prve zimske počitnice za del Slovenije že od 30. januarja do 3. februarja, za naše otroke pa so od 6. do 10. februarja. Na srečo nas je narava sredi januarja prijetno presenetila, nas obdarila z bogato snežno odejo in tako omogočila pogoje za ureditev smučarskih in tekaških prog, da bodo otroci in njihovi starši ter seveda tudi

Ustvarjalni podjetnik

Prvo, uvodno srečanje na Zoomu v projektu Ustvarjalni podjetnik bo 16. februarja, drugo srečanje 21. februarja, obakrat ob 18. uri. »Namen projekta je pomagati lokalnim ustvarjalcem pri prvih korakih na poti podjetništva. S seznanitvijo in ureditvijo ustreznih statusov, organiziranjem delavnic ter z omogočanjem prodaje se sodelujočim ustvarjalcem pomaga k večji prepoznavnosti, pridobitvi novih znanj ter možnostim novih zaslužkov. Skupaj hobije spreminjamo v poslovne priložnosti ter skupaj z ustvarjalci iščemo priložnosti za dodatne zaslužke in lažje premagovanje kriznih obdobj. S projektom skrbimo tudi za ohranjanje in promocijo lokalnih izdelkov ter tradicionalnih obrti. Udeležba na organiziranih dogodkih je za sodelujoče brezplačna,« je povedala Ana Morticia Štempihar, sodelavka RAGOR-ja, ki projekt organizira, finančno pa ga podpira tudi Občina Kranjska Gora. **S. K.**

drugi obiskovalci lahko uživali v zimskih radostih.

Nordijski center Planica je leta 2018 dobil kandidaturo za FIS Svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju. To bo zanesljivo zgodovinski dogodek, na katerega smo ponosni in se ga veselimo tudi v občini Kranjska Gora. Tudi in zlasti ob poudarjanju trajnostne naravnosti prireditve pa je pri poskusu zagotovitve zadostnega števila parkirnih prostorov očitno prišlo do posega na kmetijska zemljišča v nasprotju s predpisi, interesi domačinov in varstvom narave. Novo vodstvo občine je sicer prevzelo zatečeno stanje, pri čemer pa bo pri svojem delovanju postavilo v ospredje spoštovanje zakonov in predpisov za vse, tudi pri organizaciji takšnih prireditev, ter skrbelo za ohranitev narave in kakovostnega okolja naših prebivalcev. Zavedamo se, da so takšni veliki športni dogodki zelo pomembni za našo občino in želimo, da so s trajnostno naravnostjo uspešno izvedeni.

V januarju smo imeli drugo sejo občinskega sveta, na kateri smo med drugim potrdili tudi spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi javnih parkirnih površin in plačilu parkirnine in tako izpolnili obljubo o brezplačnem abonmaju za parkiranje občanov. Občinski svet je sprejel tudi sklep, s katerim so svetniki sprejeli odločitev, da se bodo seje ponovno snemale in v skladu s Poslovníkom

občinskega sveta predvajale na lokalni ATM TV. Naslednja seja občinskega sveta bo 15. februarja.

Klavdijo Gomboc sem imenovala za podžupanja, ki bo pokrivala področje turizma in ostale projekte, ki jih bomo sproti določili. Do imenovanja novega direktorja občinske uprave pa je vršilka dolžnosti direktorja Vlasta Skumavc Rabič.

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo imeli tudi osrednjo prireditve, ki je v organizaciji KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana potekala 5. februarja v Aljaževem prosvetnem domu na Dovjem. Vsem občanom čestitam ob kulturnem prazniku, otrokom pa želim prijetne počitnice.

Županja Henrika Zupan

Okrevanje turizma

Kranjska Gora je na četrtem mestu med najbolj obiskanimi slovenskimi občinami v letu 2022. Po podatkih Statističnega urada RS so turisti ustvarili 905.336 prenočitev, prihodov pa je bilo 337.417. V primerjavi z letom 2021 se je število prenočitev zvišalo za dobro polovico (na ravni države je bilo višje za 38,5 odstotka), turističnih prihodov pa je bilo 46,5 odstotka več kot v predhodnem letu, kar je bilo ugotovljeno tudi za celotno Slovenijo. Močno okrevanje turizma potrjuje tudi primerjava s predkoronskim letom – skupno število prenočitev (15,5 milijona) je bilo lani le za dober odstotek nižje kot v letu 2019, prihodi (5,8 milijona) pa so zaostajali za nekaj manj kot šest odstotkov. V kranjskogorski občini je bilo oboje že višje kot v letu pred epidemijo, in sicer za štiri odstotke (prenočitve) oziroma 3,5 odstotka (prihodi). **A. J. D.**

Nujno reševalno vozilo odslej stalno prisotno

Osnovno zdravstvo Gorenjske in Zdravstveni dom Jesenice sta vzpostavila stalno prisotnost nujnega reševalnega vozila v Zdravstveni postaji Kranjska Gora.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG) in Zdravstveni dom (ZD) Jesenice sta si skupaj z Občino Kranjska Gora in tamkajšnjimi turističnimi delavci zaradi velikega obiska Kranjske Gore dlje časa prizadevala za boljšo dostopnost do nujne medicinske pomoči na tem območju, smo na ministrstvo za zdravje naslovili prošnjo za dodelitev dodatne ekipe nujnega reševalnega vozila, ki ji je ministrstvo ugodilo. V ekipi, ki bo prisotna ves dan vse dni v letu, sta diplomirani zdravstvenik in zdravstveni tehnik reševalec, po potrebi pa se ji bo pridružil tudi zdravnik iz Urgentnega centra Jesenice,« je pojasnil direktor OZG Matjaž Žura. Nujno reševalno vozilo je torej stacionirano v prostorih Zdravstvene postaje Kranjska Gora in bo prek urgentnega centra Jesenice aktivirano v primeru nujnih obolenj in poškodb, ko bo ekipa začela nujno oskrbo. Kot je poudarila direktorica ZD Jesenice Maja Robič, dr. med., spec. druž. med.: »Odzivni čas bo zdaj krajši, saj smo se do sedaj morali pripeljati z Jesenic. Zato je stalno prisotno nujno reševalno vozilo v Kranjski Gori velika pridobitev za to občino,

naš zdravstveni dom in Urgentni center Jesenice.« Predvsem pa je pomembna za kranjskogorske občane, zlasti ob prometnih konicah in viških sezona, prav tako tudi za vse obiskovalce, turiste, smučarje in obiskovalce gora. Gre za enega prvih takih projektov v Sloveniji.

Podražila se je storitev Pomoč na domu

S prvim februarjem je za 10,2 odstotka višja cena storitve Pomoč na domu, ki jo še naprej s 83,20 odstotka subvencionira Občina Kranjska Gora.

SUZANA P. KOVAČIČ

Občina Kranjska Gora je s strani izvajalca, Doma dr. Franceta Bergelja Jesenice, prejela predlog dviga cene storitve Pomoč na domu zaradi povečanih stroškov dela, dviga minimalne plače, povišanja nadomestila za prehrano in materialnih stroškov. Po zadnjih podatkih storitev uporablja 61 kranjskogorskih občanov. Predlog so kranjskogorski občinski svetniki obravnavali na januarski seji in z njim soglašali. S prvim februarjem bo cena višja za 10,2 odstotka, kar zneso 23,84 evra, od tega je subvencija občine 19,83 evra, cena za uporabnika pa 4,01 evra. Nekaj višja je

postavka na nedeljo, 31,46 evra, od tega je subvencija občine 26,09 evra, cena za uporabnika 5,37 evra. Na dan državnega praznika ali dela prost dan je cena 34 evrov, od tega je subvencija občine 28,18 evra, cena za uporabnika pa 5,82 evra. Županja Henrika Zupan je ob tem pojasnila, da imajo uporabniki storitve Pomoč na domu, ki ne zmorejo plačati svojega deleža, možnost oddati vlogo za oprostitev plačila na Center za socialno delo, občina pa jim potem priskoči na pomoč.

Pomoč na domu je socialnovarstvena storitev, namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v domačem okolju, a

se zaradi starosti in hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti. Storitve obsega pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjstvo pomoč in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov in se prilagodi posameznemu upravičencu. Obseg storitve je omejen na največ štiri ure dnevno oziroma 20 ur tedensko, izvaja pa se vse dni v tednu. Sredstva za subvencioniranje pomoči na domu so zajeta v letošnji proračun Občine Kranjska Gora in jih je za zdaj dovolj. V primeru, da bi prišlo do zvišanja števila uporabnikov, jih bodo dodatno zagotovili z rebalansom proračuna.

Dobili smo podžupanjo

Županja Občine Kranjska Gora Henrika Zupan je na mesto podžupanje imenovala Klavdijo Gomboc.

SUZANA P. KOVAČIČ

Klavdija Gomboc funkcijo podžupanje opravlja nepoklicno. »Najprej bi se županji zahvalila, da mi je izkazala zaupanje in imenovala na funkcijo podžupanje. Hvala tudi vsem našim volivcem, da so nam zaupali in oddali glas, da sem lahko prišla v občinski svet. Odločitev ni bila lahka. Potrebujem podporo družine in ožjih prijateljev, ki te podpirajo vedno v dobrem in slabem. Vsi, ki me poznajo, vedo, da s svojim prostovoljnimi in profesionalnim delom že leta in leta sodelujem v lokalnem okolju in da stvari, ki se jih lotim, tudi speljem do konca,« je pove-

dala Gombočeva in dodala, da bo županji pomagala predvsem na področju turizma, »saj sem tukaj najbolj doma«. »Nadgradili bomo vse, kar se je dobrega izvajalo v preteklih mandatih, in urejali, kar je bilo v preteklosti bolj potisnjeno na stranski tir. Prioriteta naju obeh pa bo vsekakor olajšanje življenja domačemu lokalnemu prebivalstvu. Pritiski na Zgornjesavsko dolino so v zadnjih letih postali neznosni, tako na področju prometa, prekomerne pozidave, neprimerne odnosa do našega okolja in seveda tudi do nas, domačinov. Počasi in vztrajno v sodelovanju z vsemi deležniki, predvsem z domačini, ki delujejo v domačih krajevnih

Klavdija Gomboc / Foto: Nik Bertoncelj

skupnostih in lokalnih društvih, bomo skušali ponovno vzpostaviti ravnovesje v takšni meri, da bo to ponovna naša dolina. Dolina, kjer bomo radi živeli in ustvarjali na način, da bomo spoštovali svojo tradicijo in da bodo na nas ponosni tudi naši otroci,« je napovedala Klavdija Gomboc.

Pridružil se jim je nov svetnik

SUZANA P. KOVAČIČ

Henriki Zupan je kot izvoljeni županji Občine Kranjska Gora prenehal mandat občinske svetnice. O tem je bila obveščena občinska volilna komisija, ki je sprejela sklep, da mandat preide na naslednjega kandidata iz nestran-

karske liste Živimo v dolini Slavka Rabiča z Dovjega. »Hvala vam za podporo, upam, da bomo dobro sodelovali,« je dejal Rabič še po potrditvi na januarski seji občinskega sveta. Svetniki so soglašali tudi s predlogi Komisije za mandata vprašanja, volitve in imenovanja članov v nadzorni odbor

Slavko Rabič je sedel v svetniške klopi. / Foto: Nik Bertoncelj

Letni program kulture in športa

Občinski svetniki so na januarski seji sprejeli letni program kulture in športa, ki sta tudi podlaga za dodelitev sredstev na javnih razpisih za sofinanciranje dejavnosti in projektov kulturnih društev in izvajalcev športnih programov. Proračunska sredstva so zagotovljena v približno enakem obsegu kot pretekla leta. Ločeno bodo svetniki še enkrat pregledali investiciji v dokončanje Športnega parka Ruteč in pa ureditev vstopne točke v ferato Hladnik (Hvadnik) v Gozdu - Martuljku, ki naj bi jo uredili po zgledu Topolina v Mojstrani. Svetniku Tomažu Petroviču se zdi investicija precej draga, ureditev vstopne točke je po zadnjih podatkih, predstavljenih na seji, ocenjena na 350 tisoč evrov z DDV (najprej skoraj 420 tisoč evrov), in je predlagal, da pridobijo dodatne informacije, morebiti še druge rešitve. Svetniku Blažu Vebru se sicer zdi prav, da je občina kupila tako strateško zemljišče in da Gozd - Martuljek take točke trenutno nima. Županja Henrika Zupan je predlagala, naj najprej vprašajo krajanje Gozda - Martuljka, kaj si oni želijo na tej lokaciji, kar je podprl tudi svetnik Franci Koražija. **S. K.**

Občine in v odbore občinskega sveta. Kot je pojasnil predsednik komisije Tomaž Petrovič, so pri imenovanju članov, kolikor je bilo mogoče, upoštevali kandidate z vseh list in njihovo strokovno usposobljenost. Po odstopu Bogdana Janše iz sveta zavoda Triglavski narodni park so za nadomestnega člana potrdili Tomaža Petroviča, za člana sveta zavoda RAGOR pa z novim mandatom Blaža Vebr.

Do večje zaščite in dobrobiti živali

Slovenija se je z novim letom pridružila državam, ki so prepovedale tudi privezovanje psov, a še vedno z nekaj izjemami.

SUZANA P. KOVAČIČ

Novela zakona o zaščiti živali, ki so jo poslanci sprejeli septembra 2021 in je začela veljati z novim letom 2023, celoviteje ureja področje odgovornega lastništva živali in področje ravnanja z zapuščenimi živalmi. Novost je tudi prepoved privezovanja psov. Medtem ko mora biti pes na prehodu zaradi varnosti vseh še vedno na povodcu, pa se krešejo mnjenja glede privezovanja psov npr. na kmečkih dvoriščih, kjer je sicer še naprej dovoljeno privezovanje psov, a le s širokimi ovratnicami, ki niso na zateg, ali z oprsnicami na vodoravno vodilo. To mora biti dolgo najmanj pet metrov in je vsaj dva metra nad tlemi. Privez mora psu omogočati najmanj štiri metre gibanja v obeh stranski smeri od vodoravnega vodila. Novela zakona za-

Vsak, ki deli svoje življenje s psom, verjetno ne dvomi, da imajo živali čustva.

radi preprečevanja in omejevanja nezakonite trgovine s psi natančneje določa tudi sledljivost izvora psa. Kot kaže iz nedavnih razprav tudi v parlamentu, so možne še številne spremembe na področju zakonodaje, povezane z zaščito živali. V pobudi je, da bi bilo privezovanje psov na verige, jeklenice in druge oblike priveza, ki psom omejujejo prosto gibanje, v celoti prepovedano.

Ustanovitev nove lokalne akcijske skupine

Župani sedmih občin Zgornje Gorenjske so za programsko obdobje do leta 2027 soglasno potrdili odločitev za ustanovitev nove LAS Zgornja Gorenjska – BOJA.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na gorenjskem podeželju je bilo v zadnjih petnajstih letih izvedenih veliko projektov, ki so bili financirani s strani evropskega programa LEADER. »Osnovno načelo ukrepa je spodbujanje lokalnega razvoja po principu 'od spodaj navzgor', kar lokalnim deležnikom omogoča, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev, t. i. lokalnih akcijskih skupin (LAS), aktivno odločajo o prednostnih nalogah in razvoju domačega okolja. Do nedavne sta na Gorenjskem delovali dve LAS, zaradi učinkovitejšega obvladovanja območja po principu 'od spodaj navzgor' pa so župani vseh sedmih občin Zgornje Gorenjske (Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora,

Radovljica in Žirovnica) za programsko obdobje do leta 2027 soglasno potrdili odločitev za ustanovitev nove LAS z imenom LAS Zgornja Gorenjska – BOJA,« je povedal Klemen Klinar, sodelavec Razvojne agencije Zgornje Gorenjske.

Kot je še pojasnil Klinar, območje LAS Zgornje Gorenjska – BOJA predstavlja zaokroženo geografsko in družbeno funkcionalno celoto, ki jo določajo varovane naravne vrednote, skupna zgodovina, notranja družbena povezanost in skupen razvoj na področju turizma, mobilnosti, kmetijstva in podeželja. »Triglavski narodni park sega na območje petih občin na območju nove LAS, še tesneje pa vseh sedem občin povezuje Biosferno območje Julijske Alpe – BOJA, za katerega je

značilno, da vzdržuje ravnovesje med ljudmi in naravo, med biotsko pestrostjo in trajnostnim razvojem z ohranjanjem kulturnih vrednot.«

Ker je LAS partnerstvo različnih deležnikov iz javnega, gospodarskega in socialnega/nevladnega sektorja, je za čim bolj učinkovito izvajanje ključno sodelovanje čim širšega kroga javnih zavodov in drugih organizacij javnega prava, podjetij, samostojnih podjetnikov, kmetij s tržno dejavnostjo, društev, zasebnih zavodov ter drugih nevladnih organizacij z območja omenjenih občin. V LAS Zgornja Gorenjska – BOJA se lahko vključijo s pristopno izjavo na spletni strani las-zg-boja.si. Za več informacij so na voljo na telefonski številki 04 581 34 16 ali e-naslovu info@las-zg-boja.si.

Sanacijska dela na plazu nad vasjo Belca

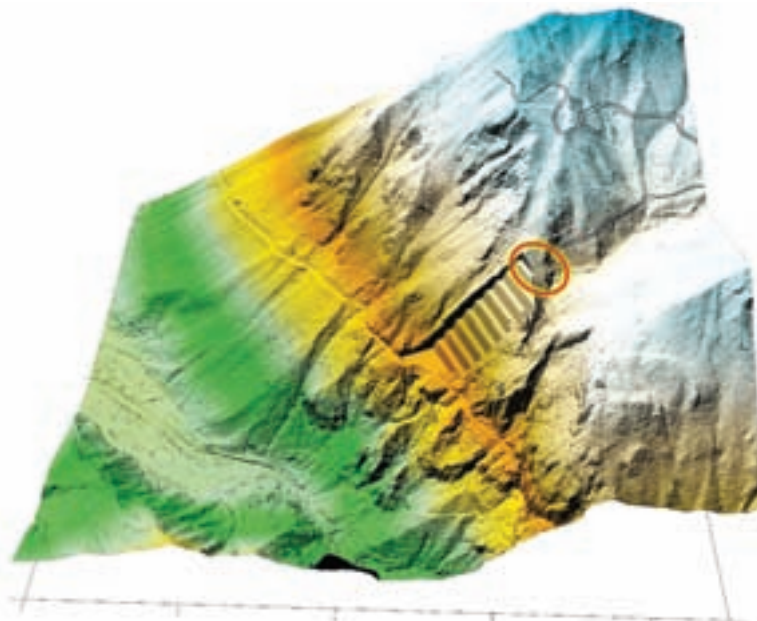
Na skalnem bloku nad vasjo Belca, kjer stalno prihaja do plazanja hribine, bodo v letošnjem letu začeli izvajati intenzivno sanacijo.

DR. TOMAŽ BEGUŠ, GEOLOG

Težave pri obvladovanju stabilnosti na območju nad gozdno cesto Belca–Jepca so se začele pojavljati že po zgraditvi ceste v letu 1963. Prihajalo je do plazanja večjih ali manjših količin materiala z zgornjega dela skalnega bloka. Jeseni 2014 je plaz zasul celotno cesto pod blokom. Kljub odstranitvi materiala plaz in vzpostavitev prevoznosti ceste se je odpadanje materiala nadaljevalo v še večjem obsegu: v letu 2018 je izpadlo 20 tisoč kubičnih metrov materiala. Zaradi stalne nevarnosti zasutja gozdne ceste, pomembne gozdne prometnice, in zaradi možnosti zaježitve potočka Belca je bil po tehtnih premislekih sprejet sklep, da se skalni blok, ki plazi, odstrani. Zaradi varnosti je edina možnost postopna odstranitev od zgoraj navzdol, po etažah, kot je to običaj v kamnolomih. V letih 2019 in 2020 je bila izdelana 3,5 kilometra dolga dostopna cesta do zgodnjega dela nad plazom, v letošnjem letu pa bodo začeli izvajati dela na skalnem bloku, ki plazi. Najprej je predvidena odstranitev hribine na zgornjih treh etažah. Višinska razlika med posameznimi etažami je 15 metrov. Dela se bodo izvajala z miniranjem. Odminirani material bodo pobirali na

Prireditve ob prazniku kulture

KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana in Občina Kranjska Gora sta v nedeljo, 5. februarja, povabila v Aljažev prosvetni dom na Dovjem na prireditev Naša pesem ob slovenskem kulturnem prazniku, ki ga praznujemo 8. februarja. Nastopili so Maja Triler – sopran, Janez Triler – tenor in Jan Triler – spremljiva. **S. K.**

Skalni blok Belca, pogled proti zahodu: končna oblika po sanaciji. Z rdečo elipso je označeno območje, kjer se bodo začela dela v letu 2023.

Pred začetkom del bo za krajanje Belce organiziran sestanek, na katerem bo natančno pojasnjeno, kako bo sanacija potekala. Izbrani izvajalec del, s katerim je že podpisana pogodba, je Minervo, d. o. o., Ljubljana. Delati bodo začeli takoj, ko bodo vremenske razmere to dopuščale. Sanacijo skalnega podora sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za zmanjševanje posledic naravnih nesreč. Tudi z njim je že podpisana pogodba.

spodnjem delu, ob potoku Belca. Med izvajanjem del bodo merili vibracije na nekaterih hišah v vasi Belca ter premike celotnega skalnega bloka in nadzirali izvajanje del.

Delo se bodo nato nadaljevala v naslednjih dveh ali treh letih z odstranitvijo celotnega potencialno nevarnega skalnega bloka, predvidena prostornina je 350–400 tisoč kubičnih metrov.

Seje se bodo snemale

Kranjskogorski občinski svetniki soglašajo z vnovičnim neposrednim predvajanjem sej občinskega sveta, kar določa tudi drugi odstavek 31. člena Poslovnika občinskega sveta Občine Kranjska Gora: »Z namenom zagotavljanja javnosti dela organa in obveščanja občanov lahko seje občinskega sveta snema tudi lokalna televizija ATM Kranjska Gora pod pogojem, da vsi navzoči privolijo v snemanje seje. V tem primeru se izvaja direktni prenos seje na lokalni televiziji ATM Kranjska Gora ...« **S. K.**

Na podlagi Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Kranjska Gora za programsko obdobje 2015–2020 (Ur. l. RS, št. 45/2015), odločitve Evropske komisije glede podaljšanja veljavnosti Uredbe UE št. 702/2014 za čas trajanja prehodnega obdobja, to je do 30. 6. 2023, in Odloka o proračunu Občine Kranjska Gora za leto 2023 (Uradni list RS št.: 157/2022, dne 16. 12. 2022) objavlja Občina Kranjska Gora (v nadaljevanju občina), Kolodvorska ulica 1b, Kranjska Gora

JAVNI RAZPIS za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Kranjska Gora v letu 2023

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev iz proračuna občine v višini 50.000,00 EUR za subvencije v kmetijstvo, 5.000,00 EUR za delovanje društev, 5.000,00 EUR za obnovo kozolcev. Vsi nameni prispevajo k zagotovitvi večje konkurenčnosti in ohranjanju ter ustvarjanju delovnih mest v podeželskem prostoru, ohranitvi kulturne in bivanjske dediščine podeželskega prostora, k spodbuditi učinkovitosti in strokovnosti kmetijstva in gozdarstva in k izboljšanju uspešnosti kmetijskih gospodarstev.

II. SPLOŠNA DOLOČILA – POGOJI ZA UPRAVIČENCE

- pomoč se lahko dodeli samo upravičencem, ki so opredeljeni v okviru posameznega ukrepa in se aktivno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo,
- po pridobitvi sredstev mora obseg kmetijske proizvodnje ohraniti vsaj 5 let, izjemoma to ne velja ob upoštevanju višje sile,
- upravičenec mora predložiti izjavo, da za iste upravičene stroške in za isti namen ni pridobil sredstev oz. ni v postopku pridobivanja sredstev iz kateregakoli drugega javnega vira,
- pomoč se dodeli na podlagi vloge izključno le za nove stroje in opremo, ki vsebuje osnovne podatke o upravičencu/izvajalcu, podatke o naložbi/storitvi, časovni potek in predvidene stroške,
- odobrene naložbe oz. dela ali storitve, ki so odobrene z javnim razpisom, **morajo biti zaključene do 30. 6. 2023**, pred oddanim zahtevkom za izplačilo, in ne smejo za več kot 5 % odstopati od ponudbe, ki je bila priložena k vlogi;
- če se upravičenec ali izvajalec v skladu s predpisi o javnih naročilih šteje za naročnika, mora predložiti dokazilo, da je bil postopek izbire dobavitelja izveden v skladu z Zakonom o javnih naročilih,
- v primeru ugotovljene nenamenske porabe sredstev mora prejemnik vrniti odobrena sredstva v celoti s pripadajočimi zakonitimi zamudnimi obrestmi, če se ugotovi:
 - da so bila dodeljena sredstva delno ali v celoti nenamensko porabljena;
 - da so bile za nakupe ali storitve opravljene nedovoljene koristi predstavniku naročnika (poslovanje med partnerji, sorodniki ...),
 - da je upravičenec za katerikoli namen pridobitve sredstev navajal neresnične podatke;
 - da je upravičenec za isti namen in iz istega naslova že pridobil finančna sredstva.

V navedenih primerih ugotovljene nenamenske porabe sredstev upravičenec izgubi pravico do pridobitve sredstev po tem pravilniku za naslednji dve leti,

- po zaključku investicije mora investicija biti v uporabi za namen, za katerega je upravičenec pridobil sredstva vsaj še 10 let po

izplačilu sredstev, v nasprotnem primeru mora sredstva vrniti v celoti, razen v primeru višje sile ali krajše amortizacijske dobe;

- upravičenec, ki pridobi proračunska sredstva občine, mora voditi predpisano dokumentacijo, ki je določena z javnim razpisom in pogodbo o dodelitvi sredstev in jo mora hraniti še najmanj 10 let po zadnjem izplačilu sredstev,
- upravičeni prejemnik sredstev ne sme uporabljati za naložbe v nasprotju z namenom dodelitve sredstev,
- upravičenec, ki je pridobil pomoč iz proračunskih sredstev občine, za enako naložbo, kot jo je navedel v vlogi, ne more kandidirati naslednjih 7 let,
- upravičenec, ki bo odstopil od vloge, ne more kandidirati naslednji 2 leti,
- upravičenci, ki so kandidirali za določen ukrep že v preteklem letu, za isti ukrep ob kandidaturi na letošnjem razpisu prejmejo nižji % sofinanciranja.

III. UKREPI, PREDMETI PODPORE, UPRAVIČENCI, UPRAVIČENI STROŠKI IN VIŠINA SREDSTEV

Ukrep št. 1: Pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih – primarna kmetijska proizvodnja

Predmet:

1.1. Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Pomoč se lahko dodeli za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih;
- stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala in storitev);
- stroški nakupa kmetijske mehanizacije, razen vrtnih kos, malih vrtnih frez (ti stroški niso upravičeni stroški razpisa);
- stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij;
- stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku;
- stroški nakupa in postavitve zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (protitočne mreže ...).

Upravičenci do pomoči so:

- aktivna kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ležijo na območju občine in katerih naložba se izvaja na območju občine;

- dejavnost primarne kmetijske proizvodnje opravljajo na najmanj 1,00 ha primerljivih kmetijskih površin.

Pogoji za pridobitev:

- predložitev ustreznega dovoljenja za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno;
- projektna dokumentacija za izvedbo naložbe ter dokazila o teh stroških, kadar so upravičeni do sofinanciranja;
- za naložbo, ki mora biti v skladu z določili 14 (5) člena Uredbe 702/2014, mora biti presoja vplivov na okolje, če je le-ta potrebna, predložena z vlogo za pridobitev pomoči;
- ponudbe ali predračun za načrtovano naložbo (izvajalec del mora biti ponudnik, katerega ponudba je bila priložena k vlogi);
- predložitev oddane zbirne vloge (subvencijska vloga) v tekočem ali preteklem letu, če rok za oddajo zbirne vloge v tekočem letu še ni potekel;
- mnenje o upravičenosti in ekonomičnosti investicije, ki ga pripravi pristojna strokovna služba (za investicije nad 3.000,00 EUR), za investicije na kmetijah, ki so bile prizadete v požaru na Dovjem, mnenje ni potrebno,
- drugi pogoji, opredeljeni z javnim razpisom.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov naložb na kmetijskih gospodarstvih.

Najvišji skupni znesek pomoči za posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 5.000 EUR, oziroma do 10 % za večje investicije, toda ne več kot 7.000,00 EUR.

Vlogo za pomoč v okviru tega ukrepa predloži nosilec kmetijskega gospodarstva.

Višina pomoči: 27.000,00 EUR.

Ukrep št. 5: Pomoč za dejavnosti prenosa znanja in informiranja

Cilj pomoči je zagotavljanje višjega nivoja strokovne izobraženosti in usposobljenosti v kmetijskem in gozdarskem sektorju.

Pomoč se ne dodeli za usposabljanja, ki so del javno veljavnih izobraževalnih programov poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja ter javno veljavnih študijskih programov.

Upravičeni stroški:

- stroški za izobraževanje, usposabljanje in informiranje, izvajanje delavnic ter predstavitvenih dejavnosti;
- stroški potovanja, nastanitve in dnevnic udeležencev.

Najvišji znesek pomoči za predstavitvene projekte v zvezi z naložbami je 100.000,00 EUR v obdobju treh obračunskih let.

Upravičenci do pomoči:

- člani in delavci na kmetijskih gospodarstvih, vpisani v register kmetijskih gospodarstev, ki imajo sedež na območju občine in se ukvarjajo z dejavnostmi v kmetijskem in gozdarskem sektorju.

Izvajalci storitev prenosa znanja in informiranja:

- pravna ali fizična oseba, ne glede na njeno velikost, ki je ustrezno registrirana in zagotavlja ustrezno zmogljivost v obliki usposobljenosti in rednega izobraževanja osebja za opravljanje dejavnosti prenosa znanja in informiranja.

Prejemnik pomoči:

- pomoč se izplača izvajalcu storitev prenosa znanja in informiranja, razen za stroške iz druge alineje tretjega odstavka tega člena, kjer je prejemnik pomoči upravičenec do pomoči.

Pogoji za pridobitev:

- dokazila o ustreznosti registraciji in usposobljenosti;
- program dejavnosti prenosa znanja in informiranja s predračunom stroškov;
- drugi pogoji, opredeljeni z javnim naročilom.

Do subvencionirane storitve so na podlagi objektivno opredeljenih pogojev upravičena vsa kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s kmetijsko in/ali gozdarsko dejavnostjo na območju občine.

Vsebina in način izvedbe dejavnosti prenosa znanja in informiranja, pogoji, ki jih mora izpolnjevati izvajalec usposabljanja, merila za izbor najugodnejšega izvajalca in druge morebitne obveznosti izvajalca usposabljanj se določijo v razpisni dokumentaciji za oddajo javnega naročila.

Če dejavnosti prenosa znanja in informiranja zagotavljajo skupine in organizacije proizvajalcev, članstvo v takih skupinah ali organizacijah ni pogoj za dostop do navedenih dejavnosti. Vsak prispevek nečlanov za kritje upravnih stroškov zadevne skupine ali organizacije proizvajalcev je omejen na stroške zagotavljanja zadevne dejavnosti, ki je predmet podpore.

Intenzivnost pomoči:

- do 100 % upravičenih stroškov.

Višina pomoči: 1.000,00 EUR

Ukrep št. 8: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih

Cilj pomoči je varovanje in ohranjanje značilnosti kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški naložbe v opredmetena sredstva (stroški za nabavo materiala za obnovo, stroški za izvajanje del);
- investicijska dela.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s primarno kmetijsko proizvodnjo in so vpisana v register kmetijskih gospodarstev ter so lastniki objektov, vpisanih v register nepremične kulturne dediščine in ležijo na območju občine,
- upravičenec mora imeti v času oddaje vloge za investicijo KGM-MID številko ter v uporabi najmanj 1 ha primerljivih površin,
- kozolec mora biti namenjen samo za potrebe osnovne kmetijske dejavnosti, drugi nameni se ne sofinancirajo.

Pogoji za pridobitev:

- stavba mora biti vpisana v register nepremične kulturne dediščine (RKD), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kulturo;
- ustrezno dovoljenje za izvedbo naložbe, če je le-to potrebno;
- ustrezna dokumentacija za izvedbo naložbe s predračunom stroškov;
- drugi pogoji, opredeljeni z javnim razpisom.

Zahtevana dokumentacija:

- vloga,
- kopija zbirne vloge,
- prosilec mora predložiti mapno kopijo, iz katere mora biti razvidna parcelna številka in katastrska občina ter na njej označena lokacija kozolca,
- ustrezna dovoljenja.

Intenzivnost pomoči:

- do 100 % upravičenih stroškov.

Pomoči so namenjene obnovi tradicionalnih stavb/objektov in kožolcev, ki so namenjeni izključno za kmetijsko rabo.

Višina pomoči: 5.000,00 EUR.

UKREP 9: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetijskem gospodarstvu – de minimis

Cilj pomoči je diverzifikacija dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter širjenje nekmetijskih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu;
- stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter nekmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu;
- stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijskih gospodarstvih ter nekmetijske dejavnosti.

Upravičenci do pomoči:

- kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem ali z nekmetijskimi dejavnostmi, s sedežem dejavnosti in naložbo na območju občine.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- dovoljenje za opravljanje dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu
- dokazilo o registraciji dejavnosti, v kolikor upravičenec pomoči še nima dovoljenja za opravljanje dejavnosti;
- dejavnost se mora izvajati na kmetijskem gospodarstvu še vsaj 10 let po zaključeni naložbi;
- predložitev ustreznega dovoljenja za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno;
- projektno dokumentacijo za izvedbo naložbe ter dokazila o teh stroških, kadar so upravičeni do sofinanciranja;
- poslovni načrt ali strokovno mnenje za izvedbo naložbe s predračunom stroškov;
- drugi pogoji, opredeljeni z javnim razpisom.

Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov ali do 6.000 EUR za dejavnosti v zvezi s predelavo hrane;
- do 50 % upravičenih stroškov ali do 10.000 EUR za stroške ureditve novih prostorov, nakupa opreme in naprav za vse dopolnilne dejavnosti ob novi registraciji dopolnilne dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu (registracija v letu 2022 in 2023);
- do 50 % upravičenih stroškov ali do 2.000 EUR za obstoječe dopolnilne dejavnosti na kmetijah, ki niso vezane na predelavo hrane.

Višina pomoči: 10.800,00 EUR.

UKREP 11: Nove investicije za delo v gozdu

Namen ukrepa je zmanjšanje nesreč v gozdu ter boljša strojna in tehnična oprema kmetijskih gospodarstev, ki imajo v lasti gozdne površine.

Pomoči bodo dodeljene naložbam v stroje in manjšo opremo za kvalitetnejše delo v gozdu.

Upravičenci so nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo v lasti gozdne površine.

Splošni pogoji upravičenosti:

- upravičenec predloži dokazilo o lastništvu gozdnih parcel in predložitev oddane zbirne vloge (subvencijsko vlogo);
- kot zaključek naložbe se šteje tehnični prevzem ali vključitev gozdarske mehanizacije ali opreme v proces dela v gozdu;
- po zaključku investicije mora investicija biti v uporabi za namen, za katerega je upravičenec pridobil sredstva, vsaj še 10 let po izplačilu sredstev.

Upravičeni stroški so stroški gozdarskih strojev in oprema za delo v gozdu (npr. manjša gozdarska mehanizacija; motorne žage, cepilci in zaščitna oprema za delo v gozdu...). Večja gozdarska mehanizacija ni predmet razpisa (gozdarski traktorji ...).

Intenzivnost pomoči je omejena na:

- do 50 % upravičenih stroškov naložbe.

Najvišji skupni znesek za posamezno naložbo na kmetijskem gospodarstvu lahko znaša do 2.000,00 EUR.

Višina pomoči: 10.000,00 EUR.

UKREP 12: Štipendiranje bodočih nosilcev kmetijskih gospodarstev

Namen ukrepa:

Namen ukrepa je finančna pomoč pri izobraževanju dijakov in študentov kmetijskih programov, ki so predvideni za naslednike kmetijskih gospodarstev.

Pogoji za pridobitev pomoči:

Upravičenci predložijo naslednjo dokumentacijo:

- izjavo, da bo prosilec prevzemnik kmetijskega gospodarstva;
- kopijo zadnjega šolskega spričevala;
- kopijo zbirne vloge;
- potrdilo o višini prejemanja štipendije (če jo prosilec prejema).

Dodatni pogoj za pridobitev sredstev:

Prednost pri dodelitvi sredstev imajo prosilci, katerih edini vir dohodka izhaja iz kmetijske dejavnosti, in prosilci z manjšimi dohodki na družinskega člana.

Upravičenci do pomoči:

- udeleženci izobraževanja kmetijskih programov, ki so predvideni za naslednike kmetijskih gospodarstev.

Finančna določbe:

- do 600,00 EUR/dijaka ali študenta v tekočem letu.

Višina sredstev: 1.200,00 EUR

UKREP 13: Podpora delovanju društev s področja kmetijstva in razvoja podeželja

Društva predstavljajo temelj za izmenjavo znanj in izkušenj med prebivalstvom, ki živi na podeželju. Z ukrepom se spodbuja delovanje društev, s tem pa se dolgoročno dvigne tudi kvaliteta življenja na podeželju.

Pomoči bodo dodeljene za sofinanciranje delovanja različnih neprofitnih oblik sodelovanja kmetov in drugih neprofitnih združenj, povezanih s kmetijstvom, gozdarstvom in razvojem podeželja.

Upravičenci so društva in njihova združenja, ki so registrirana ali delujejo na območju občine na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane.

Splošni pogoji upravičenosti:

- društva, registrirana za delovanje na območju občine oz. delujejo na območju občine;
- sofinancirajo se izključno nepridobitne dejavnosti društev;
- izvajanje izobraževanj in usposabljanj, katerih upravičenci so nosilci kmetijske dejavnosti, ni predmet sofinanciranja.

Posebni pogoji upravičenosti:

- odločba o vpisu v register društev;
- seznam članov društva iz območja občine.

Upravičeni stroški so materialni stroški za delovanje društva.

Višina sofinanciranja je do 100 % upravičenih stroškov.

Višina sredstev: 5.000,00 EUR

IV. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za javni razpis vsebuje:

Vlogo s prijavnim obrazcem:

- osnovni podatki o vlagatelju, podatki o naložbi/storitvi, časovni potek in predvidene stroške,
- dokazila vlagatelja,
- vzorec pogodbe.

Vloga mora biti izpolnjena in oddana z vsemi prilogami v skladu s to razpisno dokumentacijo. Vzorca pogodbe vlagatelji vlogi ne prilagajo.

V. KJE DOBITE RAZPISNO DOKUMENTACIJO IN KONTAKTNA OSEBA ZA POJASNILA GLEDE VSEBIN RAZPISA

Razpisna dokumentacija je vlagateljem na voljo od dneva veljavnosti javnega razpisa, to je od 7. 2. 2023, v sprejemni pisarni občine ali na spletni strani občine: <http://obcina.kranjska-gora>. Vse dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom dobijo zainteresirani vsak delovni dan od 9. do 12. ure na tel. št. 5809820 (Vesna Kunšič) ali 5809800 (informativno-sprejemna pisarna).

VI. ROK IN NAČIN PRIJAVE

Vlogo je treba poslati po pošti ali dostaviti osebno v zaprti kuverti na naslov Občine Kranjska Gora, Kolodvorska ulica 1 b, Kranjska Gora. Če upravičenec vlogo odda osebno, to lahko stori v sobi št. 1 (informativno-sprejemna pisarna). Roki za oddajo vlog so naslednji:

Prvi rok za oddajo vlog za vse ukrepe **13. 3. 2023**

Okvirni datum prvega odpiranja vlog za dodelitev sredstev za vse ukrepe **16. 3. 2023**

Drugi rok za oddajo vlog za vse ukrepe **9. 6. 2023**

Okvirni datum drugega odpiranja vlog za dodelitev sredstev za vse ukrepe **15. 6. 2023.**

V primeru, da bo skupni znesek vlog presegal razpisana sredstva, se vsem prosilcem zniža zaproseni znesek za enak sorazmerni del.

Občini Kranjska Gora so ukrepe pomoči, po obstoječi shemi po-

moči po skupinski izjemi v kmetijstvu in gozdarstvu podaljšanli do 30. 6. 2023, zato se lahko izvajajo do tega datuma, ko se konča šestmesečno prehodno obdobje, opredeljeno v četrtem odstavku 51. člena obstoječega ABER-ja (preneha veljati 31. 12. 2022). V okviru teh shem mora biti pomoč upravičencem dodeljena s posamičnim pravnim aktom, s katerim se odloči o pravici vlagatelja, najkasneje 30. 6. 2023, medtem ko je pomoč lahko izplačana po tem datumu.

Vloge, oddane po 9. 6. 2023, se kot prepoznane zavržejo.

Vloga mora biti speta in oddana v zaprti kuverti, opremljeni z imenom, priimkom in naslovom vlagatelja (če gre za fizično osebo), v primeru pravne osebe pa z nazivom in naslovom pravne osebe na hrbtni strani kuverte. Na sprednji strani kuverte mora biti napisan naslednji tekst:

»Ne odpiraj – Javni razpis – KMETIJSTVO 2023, ukrep št. _____ .

VII. OBRAVNAVA VLOG IN POSTOPEK ODOBRITEV

Pravočasno prispelne in pravilno označene vloge za razpisane namene bo obravnavala Komisija za kmetijstvo, ki jo imenuje županja. O dodelitvi sredstev bo na predlog komisije odločala županja.

Odpiranje vlog ni javno. Prepozno prispelne in neustrezno opremljene vloge bodo zvržene, neutemeljene pa zavrnjene.

Predlagatelja nepopolne vloge komisija v roku 8 dni od odpiranja vlog pisno pozove na dopolnitev vloge. Rok dopolnitve je 15 dni od prejema obvestila. Vloge, ki jih vlagatelji v roku ne bodo dopolnili, se zavržejo, neustrezno dopolnjene vloge pa zavrnejo.

Upravičenci bodo o izidu razpisa obveščeni s sklepom najpozneje v roku 45 dni od odpiranja vlog. Po oddanem zahtevku za izplačilo, ki mu je priložen račun in dokazilo o plačanem računu, bo upravičenec pozvan k podpisu pogodbe.

VIII. PRERAZPOREDITEV SREDSTEV

Če je za določen ukrep manjše število vlog glede na razpoložljiva sredstva, se lahko prerazporedijo za drug ukrep znotraj okvira javnega razpisa.

IX. NADZOR IN SANKCIJE

Nadzor nad namensko porabo sredstev opravlja Komisija, ki jo imenuje županja.

V primeru nenamenske porabe sredstev, pridobljenih po tem razpisu, mora prejemnik sredstva vrniti v celoti s pripadajočimi zakonskimi obrestmi od dneva prejema do dneva vračila. Prejemnik izgubi tudi pravico do pridobitve drugih sredstev po Pravilniku za naslednji dve leti.

V primeru odstopa od vloge vlagatelj ne more oddati prijave na javni razpis naslednji dve leti.

Datum: 9. 1. 2023

Številka: 330-3/2023-2

Na podlagi 19. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/2017, 21/2018 – ZNOrg in 82/2020), 7. in 10. člena Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Kranjska Gora (Uradni list RS, št. 68/2018) in Letnega programa športa Občine Kranjska Gora za leto 2023, ki ga je na 2. seji dne 11. 1. 2023 sprejel Občinski svet Občine Kranjska Gora, Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora objavlja

Javni razpis za izbiro in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa za leto 2023 v občini Kranjska Gora

Naziv in sedež izvajalca razpisa: Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora

Na razpisu lahko sodelujejo nosilci in izvajalci športne dejavnosti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje :

- so registrirani za izvajanje dejavnosti v športu,
- imajo sedež v občini Kranjska Gora, delujejo za območje občine Kranjska Gora in izvajajo dejavnost pretežno za prebivalce občine Kranjska Gora (izjema je Športna zveza Jesenice),
- delujejo in imajo sedež v občini Kranjska Gora najmanj eno leto od dneva objave javnega razpisa,
- imajo zagotovljene kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje na razpis prijavljenih programov in izvajajo programe športa s svojimi strokovnimi kadri,
- imajo v skladu z lastnim temeljnim aktom urejeno evidenco članstva ter evidenco udeležencev programov,
- nimajo neopornih zapadlih obveznosti oziroma tekočih sodnih sporov z Občino Kranjska Gora,
- izpolnjujejo druge pogoje, določene s tem odlokom, letnim programom športa in razpisno dokumentacijo.

Športna društva imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju programov in področij letnega programa športa.

Izvajalci LPŠ so:

- športna društva in športne zveze, registrirane v Republiki Sloveniji,
- zavodi za šport po Zakonu o športu,
- pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javnoveljavne programe,
- samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji,
- zasebni športni delavci.

Predmet javnega razpisa so naslednji programi:

1. Šport otrok in mladine:
 - športna vzgoja predšolskih otrok,
 - športna vzgoja osnovnošolske mladine
 - športna vzgoja mladine
 - športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport

2. Vrhunski in kakovostni šport
3. Športna rekreacija
4. Šport invalidov
5. Drugi programi iz področja športa:
 - šolanje strokovnih kadrov
 - strokovni kadri
 - športni objekti
 - informatika in propagandna dejavnost v športu
 - delovanje društev, občinskih in drugih zvez ter zavodov na lokalni ravni

Višina razpisanih sredstev:

EUR	Namen	EUR
150.500,00	Osnovna dejavnost športnih društev	
	6.1.1. Šport otrok in mladine (šport v vzgojno-izobraževalnem sistemu):	
	6.1.1.1. športna vzgoja predšolskih otrok	1.049,00
	6.1.1.2. športna vzgoja osnovnošolske mladine	1.905,00
	6.1.1.3. športna vzgoja mladine	2.745,00
	6.1.1.5. športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport	7.187,00
	6.1.6. Kakovostni šport	72.740,00
	6.1.9. Športna rekreacija	9.691,00
	6.1.8. Šport invalidov	600,00
	6.1.10. šport starejših	1.691,00
	6.3.1. šolanje strokovnih kadrov	700,00
	6.3.2. strokovni kadri	50.192,00
	6.3.5. informatika in propagandna dejavnost v športu	1.000,00
	6.4.1. delovanje društev, občinskih in drugih zvez ter zavodov na lokalni ravni	1.000,00
5.000,00	6.3.2.3. Vrhunski šport – športni dodatek kategoriziranim športnikom	
23.000,00	6.2. Športni objekti – vzdrževanje	
178.500,00	SKUPAJ	

Razpisna dokumentacija obsega:

- Javni razpis za izbiro in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa za leto 2023 v občini Kranjska Gora
- Prijavne obrazce
- Vzorec pogodbe
- Odlok o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v občini Kranjska Gora (Uradni list RS, št. 68/2018)

Razpisna dokumentacija se lahko prevzame v sprejemni pisarni Občine Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora, ali na spletni strani <https://obcina.kranjska-gora.si/>.

Vloga na razpis mora biti izpolnjena izključno na prijavnih obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, in mora vsebovati vse zahtevane priloge oziroma dokazila, navedena v razpisni dokumentaciji. Prijavni obrazci so dostopni na spletni strani <https://obcina.kranjska-gora.si/>, možna pa je klasična ali elektronska prijava preko povezave na tej spletni strani.

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v letu 2023.

Če v javnem razpisu za posamezne programe ne bo ustreznih prijav, se bodo sredstva razporedila drugim izvajalcem športnih programov. Pristojna Komisija za izvedbo javnega razpisa predlog za prerazporeditev sredstev predlaga županji.

Rok za prijavo na razpis je petek, 24. 2. 2023. Vloge, ki bodo oddane po roku za prijavo, ne bodo obravnavane.

Prijave se lahko pošljejo v elektronski obliki na spletni strani Občine, v zapečateni ovojnici priporočeno po pošti ali oddajo osebno v sprejemni pisarni na naslov: Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora, s pripisom: »ne odpiraj – razpis šport 2023«.

Nepravilno označene in nepravočasno prispеле vloge bodo zavržene.

Odpiranje prijav bo izvedeno najkasneje v roku 15 dni po roku za prijavo na razpis in ne bo javno.

Vsi vlagatelji bodo v roku 30 dni po sprejeti odločitvi obveščeni o izidu javnega razpisa.

V roku prispеле prijave bodo **ovrednotene** v skladu z Odlokom o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Kranjska Gora (Uradni list RS, št. 68/2018). Na podlagi predloga Komisije, ki jo imenuje županja, bo izdana odločba o izbiri in obsegu sofinanciranja ali o zavrnitvi sofinanciranja programa. Dokončnost odločbe bo podlaga za sklenitev pogodbe o sofinanciranju.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri Vlasti Skumavc Rabič, tel. št.: 04 5 809 809, vprašanja pa lahko naslovite tudi na el. naslov: vlasta.skumavc@kranjska-gora.si.

Številka: 671-8/2023-2

Datum: 17. 1. 2023

Henrika Zupan,
županja

Investicije v 2023

Predstavljamo večje investicije, ki jih za letos pripravljajo oziroma načrtujejo na Občini Kranjska Gora.

SUZANA P. KOVAČIČ

Odprte investicije, ki se nadaljujejo letos, so obnova ceste v Gozdu - Martuljku (Finžgarjevo naselje in Naselje pod hribom), ureditev dovozne ceste v Podkorenu (Poligon), ureditev parkirišča na Dovjem in gradnja novega vodohrana Alpina.

Investicije, za izvedbo katerih so že bile podpisane pogodbe z izvajalci v letu 2022, dela pa se bodo začela letos, so preplastitev ceste v Srednji Vrh, ureditev parkirišča v Ratečah (od gostilne Mojmir proti mejnemu prehodu), skalni podor Belca (miniranje skalnega bloka) in pametno postajališče za avtodome.

V načrtu za leto 2023 so predvidene naslednje investicije: sanacija ceste št. JP 690841 v Zgornji Radovni, odsek od regionalne ceste do Gogala; sanacija ceste št. JP 690822 z ureditvijo parkirišča v Zgornji Radovni, na delu ceste proti Krmi; gradnja viseče brvi čez Triglavsko Bistrico; gradnja vodohrana v Srednjem Vrhju; gradnja žarnega zidu v Ratečah; gradnja grobih grabelj na čistilni napravi Tabre; izgradnja pločnika ob Vršiški cesti; ureditev vstopne točke v ferato Havadnik (nadaljevanje ureditve parkirišča z gradnjo večnamenskega objekta, ki se je začela v letu 2022); obnova ceste v Naselju Ivana Krivca v Jasni; modernizacija občinskih cest (predvidene so sanacije dotrajanih občinskih cest v Ratečah, Podkorenu, Kranjski Gori, Gozdu - Martuljku, na Dovjem in v Mojstrani. Obseg sanacij bo vezan na sredstva in ceno na trgu.

Uredili bodo parkirišče proti mejnemu prehodu v Ratečah.

Medalja za požrtvovalnost

V Tacnu so konec januarja 77 policistom in občanom podelili medalje policije za požrtvovalnost in hrabrost. Med prejemniki medalje za požrtvovalnost je tudi občan Peter Skumavc iz Mojstrane.

SUZANA P. KOVAČIČ

Slovenska policija se je znova zahvalila policistom in občanom, ki so se v zadnjem obdobju izkazali s hrabrimi in požrtvovalnimi dejanji. Priznanja sta jim podelila v. d. generalnega direktorja policije Boštjan Lindav in ministrica za javno upravo v funkciji ministrice za notranje zadeve Sanja Ajanović Hovnik. »Vsi prejemniki medalj, bodisi policisti bodisi občani, ste v kritičnih situacijah pokazali veliko mero poguma pa tudi sočutja in nesebičnosti ter bili v mnogih primerih tudi sami izpostavljeni nevarnosti. Tvegati svoje življenje za nekoga drugega je največ, kar lahko

Peter Skumavc (v sredini) / Foto: Gorazd Kavčič

človek na tem svetu naredi. Ni večjega in plemenitejšega dejanja od tega!« je poudaril Lindav in dodal: »Vsako dobro dejanje se nekam zapiše in vedno tudi povrne. Želim vam, da se vam vaša povrnejo v najlepši možni obliki.« Med prejemniki medalje za požrtvovalnost sta bila tudi občana Neža Kejžar iz Kranja in Peter Skumavc iz Mojstrane. Skupaj s policistoma pilotoma Alešem Mlekužem in Nejcem Travnerjem ter policistom tehnikom-letalcem Vančijem Žnidaršičem iz Letalske policijske enote z Brnika, policistom Darkom Krapežem s Policijske postaje Ajdovščina, zdravnico Alenko Pavlovčič in Blažem Stresom z območja Policijske uprave (PU) Ljubljana sta 15. julija 2022 sodelovala v reševalni akciji na območju Triglava, kjer se je ob več udarih strel poškodovalo 18 pohodnikov.

Program Zora rešuje življenja

V državnem programu za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu želijo, da bi pregledanost preseгла ciljnih sedemdeset odstotkov v vseh slovenskih občinah. V občini Kranjska Gora je pregledanost, ki je bila lani 62,8-odstotna, pod ciljno vrednostjo in pod slovenskim povprečjem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Konec januarja je potekal Evropski teden preprečevanja raka materničnega vratu, ki je med raki izjema, saj o njem, kot poudarja doc. dr. Urška Ivanuš, dr. med., spec. javnega zdravja in vodja Državnega programa Zora, vemo dovolj, da lahko preprečimo skoraj vsak nov primer tega raka. »Če je dekle cepljeno proti humanemu papiloma virusu (HPV) in se po 20. letu starosti redno udeležuje presejalnih pregledov, je verjetnost, da bo zbolela za tem rakom, izjemno majhna. V Sloveniji

imamo organizirani populacijski presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu Zora že od leta 2003.«

V letu 2021 so v Sloveniji odkrili okrog 1600 predrakavih sprememb visoke stopnje in zgolj 88 novih primerov raka materničnega vratu. Skrbi jih manjše odkrivanje predrakavih sprememb v starostni skupini od 30 do 39 let v zadnjih letih, saj v tej starosti žensk običajno odkrijejo več kot tretjino vseh predrakavih sprememb visoke stopnje. »Neodkrite in nezdravljene spremembe visoke stopnje lah-

ko nezdravljene napredujejo v raka materničnega vratu, ki je eden redkih rakov, ki se najpogosteje pojavlja še pred 50. letom starosti,« opozarja Ivanuševa, ki ženske poziva, naj ne odlašajo s preventivnim pregledom z brisom materničnega vratu pri izbranem osebnem ginekologu. »Če ste stare med 20 in 64 let in je od zadnjega pregleda minilo tri leta ali več, se naročite na pregled same. Če vabilo prejmete, se nanj odzovite.« Ne odlašajte niti s klicem izbranemu ginekologu, če posumite, da imate znake, sumljive za raka materničnega vratu.

Odmetavanje snega z zasebnih površin

SUZANA P. KOVAČIČ

V izogib nepotrebnemu povzročanju škode na prometni infrastrukturi ali ogrožanju varnosti udeležencev v prometu in glede na množico težav, povezanih s snežnimi padavinami, Medobčinski inšpektorat in redarstvo (MIR) občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica v času zimske sezone v občini Kranjska Gora vse lastnike in najemnike objektov, ki mejijo na javno cesto in druge javne površine, opozarja na njihove obveznosti. Kot je pojasnil vodja skupne občinske uprave MIR Gregor Jarkovič, odlok o občinskih cestah določa, da morajo sosedi ob občinski cesti dopustiti prost odtok vode in odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda. Sosedi občinske ceste morajo dopustiti dostop do cestnih objektov zaradi njihovega vzdrževanja, gradnje odtočnih in ponikovalnih jarkov in drugih naprav za odvod vode od cestnega telesa ter postavitve začasnih ali stalnih naprav in ureditve za zaščito ceste in prometa na njej pred snežnimi plazovi, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi, če teh ni mogoče postaviti na zemljišče, ki je sestavni del ceste.

Sosedi ob občinski cesti morajo imeti na strehah objektov, s katerih se lahko na občinsko cesto vsuje sneg, pritrjene snegolove, za padavinske vode pa pritrjene žlebove, poleg tega morajo še odstraniti ledene sveče – pravočasno in tako, da ne ogrozijo varnosti udeležencev v prometu.

»Prav tako je po 47. členu istega Odloka prepovedano puščati na cesti sneg ali led, ki pade ali zdrsne nanjo, puščati na cesti ali metati na cesto kakršne koli predmete ali sneg, razsipati po cesti sipek material ali kako drugače onesnaževati cesto,« je povedal Jarkovič. Za nespoštovanje navedenih obveznosti je predpisana prekrškovna globa od 1251,88 evra za pravne osebe in od 208,65 evra za fizične ter odgovorne osebe.

»MIR bo ob zaznanih nepravilnostih ustrezno ukrepal, saj so še vedno (pre)pogoste kršitve odmetavanja snega z zasebnih na javne površine ali celo na cesto ter nepravilno odstranjevanje nevarnosti, ki jo predstavljajo ledene sveče ob javnih površinah. V tem času se velikokrat pojavljajo tudi kršitve, povezane z neustrezno urejeno vegetacijo, ki pod težo snežnih padavin začne posegati v cestno telo in tako ogroža promet,« je še pojasnil Jarkovič in še enkrat poudaril, da zaradi zgoraj napisanega vse sosede ob občinskih cestah opozarjajo, da sami pravočasno preverijo ustreznost izpolnjevanja obveznosti oziroma ukrepe, ki jim jih nalaga zakonodaja.

Obnova Razorja se je zavlekla

Gradbeno podjetje (GP) Drava s Ptuja investira v projekt obnove najstarejšega kranjskogorskega hotela Razor iz leta 1902. »Naša želja je bila zaključiti projekt do začetka svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju v Planici, vendar so se vsi postopki zavlekli in nismo pravočasno dobili vseh dovoljenj, da bi lahko projekt realizirali v letu 2022. Načrtujemo, da bomo končali do konca letošnjega leta,« je povedal Sašo Kovačec, direktor GP Drava. Prevladujoča namembnost objekta ostaja hotelska, v pritličju bo trgovina s t. i. gourmet produkti, z oddelkom z lokalno pridelano hrano. **S. K.**

Foto: Gorazd Kavčič

 energija narave

LESNI PELETI
SLOVENSKI PROIZVOD

BREZPLAČNA DOSTAVA do 60 km

MOŽNOST DOSTAVE S CISTERNO

NAKUP PRI PROIZVAJALCU

KONSTANTNA KAKOVOST

A1 KAKOVOSTNI RAZRED

NAKUP NA OBROKE

 www.lesnipeleti.si

 info@lesnipeleti.si

 051 250 440

KAKOVOSTNI RAZRED 1
OD 440 € / 1050 kg

Letos tri premiere

V Kulturno-prosvetnem društvu Josip Lavtižar so jeseni zavihali rokave in do pomladi bodo na odru Ljudskega doma zaživele tri predstave, ena za odrasle in dve otroški.

KARMEN SLUGA

Ta bol teater s klasično šestčlansko igralsko zasedbo (Petra Mlinar, Nataša Vidic, Polona Zustovič Bačnar, Stane Jakelj, Fredi Grilc, Marko Koder) bo znova zaplul v zabavne vode. Kot je povedala predsednica društva Petra Mlinar, tokrat ustvarjajo komedijo Kar v vrsto, prosim. Zgodba je postavljena v Ameriko, govori pa o uglednem pianistu in njegovi ženi, ki je zvezda telenovel. Kranjskogorski gledališčniki tokrat prvič sodelujejo z režiserjem Dušanom Teropšičem. »Je potrpežljiv, dobro nas usmerja,« je poudarila Mlinarjeva in dodala, da jih kljub temu do 18. februarja, ko bo premiera, čaka še kar nekaj dela. »So dobra, zabavna ekipa, pridno delamo. Včasih je treba biti tudi malo oster z njimi, a to je tako kot povsod drugod. Igro bomo malo posodobili, malo bomo spremenili glasbo, bistvo pa bomo seveda ohranili. Trenutno se ukvarjamo s karakterji oseb,« pa je dodal Teropšič.

Pridno vadijo tudi mladi gledališčniki, ki jih vodi režiserka Nika Brgant. Po dinosavrih, s katerimi so lani dosegli izjemen uspeh, se bodo letos preoblekli v mravlje. Premiera bo 12. februarja.

Kot je povedala predsednica društva Petra Mlinar, tokrat ustvarjajo komedijo Kar v vrsto, prosim. Zgodba je postavljena v Ameriko, govori pa o uglednem pianistu in njegovi ženi, ki je zvezda telenovel. Kranjskogorski gledališčniki tokrat prvič sodelujejo z režiserjem Dušanom Teropšičem.

Ta bol teater letos znova s komedijo / Foto: Karmen Sluga

Razigrani mladi gledališčniki bodo letos upodobili mravlje. / Foto: Karmen Sluga

»Ko smo začeli vaje, sem jih vprašala, česa si želijo. Takoj so rekli, da bi bili gozdne živali, ker so zelo zabavne. In tako zdaj nastaja predstava Huda mravlja,« je povedala Brgantova in dodala: »V našem mravljišču se dogajajo različne stvari. Imamo ljubezenski trikotnik, operativce, ki skrbijo za delovanje

skladišča, in dve mravlji, ki v skladišče prinašata sladkor. Vse je v najlepšem redu, dokler ne pride nova, glavna mravlja, ki poruši sistem.« Mladi gledališčniki so stari od 13 do 15 let. Mlajša skupina pod vodstvom Metke Freljih pa bo premiero pripravila v začetku marca.

ŠEPEŦ ČASA V ALPSKI DOLINI

Literarna priloga glasila Zgornjesav'c

UREDNIŠKI ODBOR LITERARNE PRILOGE:
ZALA VIDIC, FRANCE VOGA IN MATJAŽ GRACER

VEČNOST V PLANIŠKIH LETIH

Algoritem PLANIŠKIH ORLOV

Sanje zaneti
hitrost v strmini,
odriv pod sinje nebo,
jadranje, jadranje ...
do kamnitih tal sveta.

Telo izgublja teŕo ...

Pristanki: sončev ples
zdruŕitev neba z Zemljo.

Planica, 20. 3. 2015

CIKLUS PESMI

Pesem na telo,
pilotiranje duha –
s turbulencami ...

v padanju in dviganju
skozi svetove časov.

Človek je velik!
Človek je majhen
preizkus stvarstva –
v grozeči igri
neba in zemlje.

Planica sanja
do zarečih svetovij
prihajajočih ...

Berem obraze ...
čas z zemljevidov teles
svet spleta v mreŕe ...

Vem za odriv v let
padanje v sanjski dotik
v brezglavo slavo.

Leteča hitrost
moči zdrŕi v obliki
trenutkov ptice.

Blaznost ŕepeta,
adrenalin naraŕča ...
Jutri bo tristo!

Sekljaŕ besede,
zloge imen vlečeŕ do
odzvoč(e)nosti ...

Raja uboga,
trobi, pozdravlja, ploska,
naj se z vrha vidi ...

od kod do kam gre
dvig krilatih angelov
v mejah ŕivega?

Planica sanja ...
Ognjeni kristali Ponc
dramijo duŕe ...

Vesolje vrača goram
odgovore sonca.
Fosili v stenah.

Kramar si kramar,
kar v kup navlečeŕ, prodaŕ
za piskat, trobit

do Rateč ragljat,
s kruhom, kranjsko in pivom
se soncu predat'.

Planica sanja,
Ponce so ozvočene.
Večnost je v skalah!

Gore svarijo:
Igrate se bogove!
Človek je smrten!

Drsenje glave –
po črti sen premika ...
Kamera vrača ...

gledalcu: zmagovalca –
čez trudnega junaka.

Planiŕsko duŕo
(o)ŕivi klic pomladi
z vzgonom ljubezni!

Planica sanja ...
Pod hipnozo prirode
klije upanje ...

Na vseh koncih planeta
ljudstva odtisnejo sanje.

SMUČARSKI TEKAČI

TEKAČI(CI)

... dan za dnem
vodijo sanje
na pašo
v neskončnost,

da med njimi steče
tudi njen čas
po sledeh
belega drsenja ...

... tečejo-tečejo-tečejo ...
po zaledenelih tleh sveta
v visokem ritmu neba
z ognjem Olimpa ...

srce se ji krči
v silno srčiko duha
ki premaguje težnost:

... bo-bo-bo ...
bo poljubilo nebo
preznojeno zemljo –
bodo bogovi milostni

Kraljici uresničenega
tekaškega smučarskega sna
in njenemu trenerju
za 50. rojstni dan –
z nekaj skupnimi srčnimi
mislimi:

DOMAČI ČESTITKI

1. (olimpijka)

Olimpijka Vesna
otroško pristrčno
izjavi novinarki:

TAKO SEM GARALA!
KAKO SEM SREČNA ...

2. (trener)

Kako z gorečo voljo
premagovati
težnost sveta ...

Iz brezupa,
s krikom zmagoslavja
pasti v cilj –
na tla sveta ...
kadar so svetovi
v čezmejnih gibanjih.

3. (domači)

Med svetovi
čezmejni gibanj
se trener sreča
z Abrahamom,
Vesna pa osvoji
olimpijsko kolajno.

Kranjska Gora, 1. 4. 2014

BENJAMIN GRACER

ANGELI SPIJO

Čakam vas, angeli moji,
čakam, da pride vsaj eden
tiho potrkat na duri,
pristopi do me v pozni uri.

Kje ste, le kam ste se skrili?
Ste pobegnili v spokojnost,
ali morda se z oblaki
zlili v svetlečo prosojnost?

Sama sem, sama. Polnočna
je ura. Angeli bržkone spiyo.
A misli, razpreženi vanci,
v galopu neumorno drvijo.

ZA VRATI

Za vrati in vratci je soba,
osamljena kamrica, niša,
tja z zlatim pridihom svetloba
narahlo, potihno stopica.

V plesu s svetlobnimi žarki
ljubezen, srce in pa duša,
so veter ji v čudežni barki,
pristan in zatravljena ruša.

V ta majcen, izbrani kotichek,
kjer sanjajo najlepše sanje,
včasih odide počitek
na pesniško pot, potovanje.

Takrat, glej, čudo na steni,
podobe na slikah oživijo
in s svetlimi krili v temi
svetlobnice, rože, vzbrstijo.

Za vrati in vratci je soba,
osamljena kamrica, niša,
tam z zlatim pridihom svetloba
v pesmih potihno stopica.

PREHOD

Zima.
Noč na Zemlji.

Rojstvo.

Svetloba spet
preganja sence.

TRENTKOM

Ljubijo črke,
besede in rime.
Pesniki? Pesnice?
Ah, dajte no!
Je v tem kaj
resnice?
Ljubijo? Ljubijo!

Ljubijo misel
in tudi stanje,
ko navdih mine,
beseda obstane.
V previjanju rane
poljublajo časnost,
čas za postanek.

Kadar pa mislim
spet ljuba je pot,
so kaplje, so potok,
so vodotok
v elipsi vsemirja.
Ljubijo, ljubijo
ta krogotok.

Če pa ubesedijo
ljubim in dajem,
tákrat se, ljubljeni!
pesem zaljubi.
Tudi s poljubi.
Vate, v poeta,
v poetko – najraje.

RADA POLAJNAR

MARJAN PEČAR - PEČO

Besedno portretiranje smučarskega skakalca – narave in življenja izpod Triglava, 1. del

BENJAMIN GRACER

Če sem kdaj pri kakšnem človeku v otroštvu zaznaval, da ga je oblikoval, ustvarjal svet, v katerem se je rodil, ker je dolgo kot otrok v njem živel, je bilo to pri slovenskem smučarskem skakalcu Marjanu Pečarju.

Rojen v alpsko, pod triglavsko hladen prostor čudovite vasice Mojstrane, obdane s strminami silnih gora Triglava, z vsemi prepadnimi stenami – do drzno, pravokotno odrezane gore, začarane v vas potegnjenega Grančiča ... Nad potjo v dolino Vrata je kralj vseh potočkov, rek in rečic do Triglavске Bistrice – mogočni slap Peričnik ... Vse vodeno si utira pot skozi vas do Save Dolinke proti vzhodu, zračno pa se sanja z vetrovi letenja nazaj proti zahodu – po Gornjesavski dolini do Planice, z večnim vprašanjem:

Kako se dvigniti – in s skalnatih tal planiti pod nebo?

A preden kaj povem o skakalcu, nekoč sošolcu iz drugega letnika nižje Gimnazije na Jesenicah, skupaj z neko pobalinsko anekdoto iz razreda, moram osvetliti del naše dolinske skakalne evforije. Dolga leta je budila v nas mladih silno željo, pravo slo po letenju – v nočeh in dnevih.

Le-ta se je pozneje razlezla po vsej deželi. Za nekatere je z leti postala celo nevarna. Ne nazadnje (po mojih prepričanjih in ugotovitvah) je botrovala znamenito neumnemu, a hkrati učinkovitemu športnemu geslu:

... OJ, OJ, OJ – KDOR NE SKAČE, NI SLOVENČ!

Bodreči začetek gesla z OJ, OJ ... je pogosto na meji z JOJ, JOJ ..., kar kaže na njegove mitske razsežnosti, ki so vedno svarilne. Kaj pa tukaj gori po dolinah, ob rekah in slapovih čez planine in gore ne odskakuje, ne skače čez, seže v druge svetove? V navide-

znem mirovanju narava nenehno prikriva hudournne moči, ki pripravljajo svoje svetove za nepredvidljiva gibanja in srečanja.

Literarni obračun s tako skrajnimi mitskimi svetovi, kjer je težko ločiti resničnost od fikcije in sanj, komaj še omogoča izražanje bivanjske več polnosti vsega živega, kar je bistveno za dobro literaturo. Brez povezovanja odkritih, univerzalnih vsebin (jeder) vsakdana ni moč portretirati svetov, ki bi se dopolnjevali, bili vsak zase sestavni del neke umetniške celote.

Tak tehnično, arhitektonsko in športno dovršen biser, ki se je z gradnjo genialno združil z naravo v dolgih letih nastajanja, proučevanja Planice, mora za vsako ceno ohraniti dušo, ki se bo vsakodnevno povezovala z življenjem ljudi v krajih pod Triglavom. Zdrav svet mednarodno priznava in občuduje alpski – planiški naravni in znanstveni fenomen, zato je bil in bo, če se bodo bolne razmere na planetu spremenile, marsikaj globalno finančno podprl za skupno dobro športa in kulture v Evropi in v svetu.

Za povezavo naravnega in znanstvenega fenomena Planice so in bodo potrebne izkušnje številnih generacij; z vsemi znanji iz znanosti in stoletnimi spoznanji iz vsakdanjega življenja številnih ljudstev v teh krajih, ki so v nas ali so potovala mimo nas.

Zato za prihodnost življenja – na sočni strani Alp – niso bili in ne bodo zanemarljivi naši otroci, šolarji, dijaki, študenti, delavci in kmetje. Žal so zadnja leta vse preveč odhajali iz naših dolinskih šol, nagrajeni s knjigami in čudnimi priporočili:

– Čestitamo odličnjakom, a žal za vas tu gori ne bo kruha.

In res ga ni bilo (razen častnih izjem), ker se je v občinskih gonilnih strukturah razvoja hudo zaspalo, sprijaznilo

s premajhnimi vložki v gospodarstvo, kulturo, kmetijstvo – ob zgrešenih naložbah v turizmu itd.

Intenzivno izločanje ljudi, ki opozarjajo na kričeča stanja z vprašanji, pa se nadaljuje ...

– KAM GREMO, KOD PLOVEMO, DO KAM LETIMO?!

Desetletja je imel vso prednost šport, ki ima resnično izjemne naravne danosti, če ga vodijo športu predani trenerji.

Pri tem je narava na periferiji odkrito sproščala najbolj ustvarjalne energije mladih na vseh področjih, dokler niso zavladali osebni interesi in je surova moč kapitala hudo zastrupila medčloveške odnose.

Delitev ljudi na naše in vaše, na premožne, jaro gospodo in preostalo rajo, predvsem pa na prave in neprave, je spet prebudila stare zamere.

Čez noč smo padli nazaj v stare svetove, z velikimi obljubami in neskončnimi možnostmi, da zanikamo, porderemo ali celo uničimo vse, kar so ustvarili naši predniki in starši ...

Kakšno je bilo to športno vzdušje med šolarji, bom za razumevanje navedel nekaj tragikomičnih primerov iz otroštva – in skoraj polstoletne učiteljske prakse.

Geni različnih ljudstev, ki so tukaj gori desetletja rogovilili in spremenjili svojo in našo zavest, niso padli z neba.

Bili so dovolj močni, da so se prebili do naših zaprtih meja v glavah in v naravi, sicer bi ostali hlapci, načrtovani od gospodarjev, vsak s svojimi pritepenci.

Vračajoči duh srednjega veka – grozeče, uničujoča statika, ki žive tokove človeškega duha in narave od nekdaj ograjuje in spravlja za zidove, hkrati pa oznanja, kako duh čez vse veje ...

Sama sprenevedanja, se opravičujem, govorim, kot da se zgodovina ponavlja, morda v svojih grozodejstvih celo izpopolnjuje ... Kdo ve?

A odgovori se rujejo iz tal, prihajajo na plan izpod plazov, z vulkansko energijo stečejo v doline ...

Moči zemeljskega in sončevega jedra jih dvigajo iz zemeljskih in morskih globin ... (Koliko je in bo dela za prihodnje vede in znanosti, še posebno zgodovine in arheologije, če bo še čas za to.)

Kar naprej merimo vročino bolnemu planetu.

Pacienta zdravimo z visoko tehnologijo znanosti, hkrati pa z njo brezsrčno – brez spoštovanja naravnih zakonov – zemeljsko uničujemo življenje.

*

Šolarji gredo skoraj vsak dan čez poti v let, v lep doskok po bregu navzdol, z najlepšo držo v globok sneg, kar je bila za nas brezplačna, dodatna šolska dejavnost, po pouku na poti domov, da se razumemo.

Močan veter nas je pogosto odnašal po kakšnem bregu, kar nekaj metrov stran od mesta pristanka: na zadnjico, trebuh ali celo na glavo. Kar je bil alarm, ki ga izvajalci skakalnih programov skoraj nikoli nismo v pravem času zaznali, še manj slišali.

Samooklicani sošolci – merilci daljav ti sporočajo, da si po dolžini in lepoti leta, bolje povedano padanja v strmino, zmagovalec. Dolgo časa ne čutiš, da bo šla roka v mavec in bo za poškodovan gleženj ali zlomljeno stegnenico potrebna intervencija kakšnega očeta, če ne kar gasilcev z vozičkom in spremstvom – šolskih navijačev.

Iz mojega otroštva ni moč pozabiti Jurčevega brega na Belci. Tam je od časa do časa pozimi zrasla visoka odskočna miza, če je bilo dovolj snega, ki je terjala strašno trde pristanke.

Sicer smo si dober, silovit odziv dostikrat privoščili, kar po kakšnem bolj položnem bregu navzdol, da je le kje štrlela kakšna skalna polica iz tal.

Tisto žalostno popoldne si Franceta do pasu v mavcu in njegovega očeta, ki ga pelje z nami domov k mami, po tolikih letih lahko do potankosti naslikam v glavi: v barvah ali v črno-beli tehniki.

Po dolgem zdravljenju je bilo nazadnje vse lepo in prav. Francetove krhke kosti so bile krive, da je prišlo do preloma stegenice.

Ljudski glas je pozneje sicer trdil (Oh, ta večni glas ljudstva), da je bil vzrok za nesrečo domačega izvora.

V Podkoži naj bi na splošno uživali preveč svinjskega mesa ...

Sokriv za taka nezaslišana dejanja naj bi bil med drugimi celo izjemen mesar – mesarski mojster Grabnar. (Mimogrede, z novejšo frazo povedano: takih danes ni več!).

Na dom so ga vabile družine, ki jim je uspelo v enem letu vzrediti kakšnega pujska. Po mesarskih opravilih je bila v taki družini prava veselica revščine in ponosa. Koline so se veselo delile med seboj in s sosedi ...

*

Naj se spet vrnem od naše jedilne mize k odzivno-skakalni.

Obe sta pokriti: prva s prtom, druga s snegom.

Je v tej primerjavi dovolj skupne simbolike za nadaljevanje zgodbe? Samo izmenično od jedilne mize do odzivno-skakalne je moč oblikovno ustvarjati in razumeti našo pripoved.

Na 25–30-metrski – skrivni skakalnici – na Zupanovem travniku. Še danes ne vem povedati, zakaj skrivni. Načrtovala jo je že mati narava s kratkim zaletom iz gozda, čez našo poljubno odmerjeno odskočno mizico ... čez 'pukel' v vdolbino odtrgane glazu.

Kadar se je celoten potek skoka čudežno povezal, smo lahko mehko pristali, s komaj občutenim dotikom tal. Sami sebi nismo mogli verjeti, kako sanjsko nas je odneslo na dno – v srečen iztek skoka na travniku.

Starši so se trudili, da bi nas odvrnili od drsenja in skokov čezno na ukripljenih deščicah, z nogami, zataknenimi v pribite paščke na smučeh.

Bukežov Andrej – prileten mož iz Srednjega Vrha – mi je nekoč podaril stare, doma izdelane terenske smuči, ki so mu veliko pomenile, saj so bile za hojo in tek lepo opremljene – s čudovito planiko v krivinah. Mož je bil prav takrat srčno zaljubljen.

Z ženo sta pričakovala otročka. Odpiral se jima je svet lepote in dobrote ... Bil sem deležen njegove darežljivosti ...

Potem sem jim več let želel vse najboljše in najlepše, dokler nas ni tok življenja odnesel in razlil po svetu, da se nismo več srečali.

Takrat sem prvič občutil brez strahu čar letenja.

Nekaj dobrih skokov se je programiralo v mojo zavest.

Zato sem še danes v duhu pogosto v Planici.

Vsi smo čutili, da je vsako odstopanje od instinktivno izpeljanega skoka – s tako športno opremo – ob vsej sreči – na tej skakalnici lahko en sam: j o j! Ne spominjam se, da bi nas kdaj kdo od njih osebno spremljal.

Morda so se bali razkriti, da ima tudi Podkoža svojo skakalnico?

Radi so iz ozadja prisluhnili našemu navdušenemu skakalnemu razčeperjanju: iz odriva v doskok z desno ali levo nogo naprej za prikaz dolžine.

Druga noga je služila pristanku v razkoraku – pri doskoku, s čim lepše dvignjenimi rokami.

Take poti s starši po gozdu, čez travnike in polja ... so bile za nas najbolj srečne igre otroštva.

Bolj občutljivi smo brali iz njihovih obrazov čudno, otožno mešanico veselja in temne žalosti: ljubezni, ki ni zmogla dohajati naših drznih sanj samo s kosom kruha in zašiti mi hlačami.

(Se nadaljuje)

Oglarji v registru nesnovne dediščine

Ministrstvo za kulturo je v Register nesnovne kulturne dediščine na novo vpisalo tudi Društvo oglarjev Rute.

SUZANA P. KOVAČIČ

Društvo oglarjev Rute je bilo ustanovljeno leta 2012 z namenom ohranjanja in prikazovanja pridobivanja oglja v oglarških kopah ter načina življenja gozdnih delavcev, vendar lokalno prebivalstvo oglje v Gozdu - Martuljku kuha že dlje (pred tem tudi v Krnici). Društvo oglarjev Rute vsako leto postavi in zakuri kopo. Kuhanje oglja poteka na enak način kot v preteklosti, edina sodobna tehnologija je motorna žaga, ki jo uporabljajo za pripravo drv. Kopišče v Gozdu - Martuljku je bilo v preteklosti v lasti jeseniške železarne, kopišča pa so bila tudi v okoliškem gozdu. Za potrebe taljenja železove rude so oglje odkupovale

V Muzeju Kranjska Gora so skupaj z Društvom oglarjev Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije odprli razstavo Oglje je črno zlato.

jeseeniške in javorniške fužine. Večini kmetij je fužinarstvo prinašalo dodaten zaslužek, ki so ga prislužili kot furmani (tovorniki), rudarji, delavci v fužinah in oglarji, ki so se med marcem in novembrom selili z ene gozdne parcele na drugo in si v bližini kopišč postavljali začasna bivališča iz desk ali t. i. kožarce iz lubja. Konec 19. stoletja je oglje v plavžih skoraj povsem zamenjal koks, a so kmetje še kuhali oglje za domače potrebe kovačij. Po drugi svetovni vojni je oglarstvo skoraj povsem izginilo.

Obiskovalci osnovne informacije o oglarjenju na območju Rut pridobijo tudi na informativnih tablah TNP ob kopišču.

Lucija Marija Mesec / Foto: Sašo Valjavec

Odličji z mednarodnih tekmovanj

Iz Glasbene šole Jesenice so sporočili o dveh odličnih rezultatih z mednarodnih tekmovanj, ki sta se ju udeležili njihovi učenki iz občine Kranjska Gora. Tanja Rudolf je z igranjem na flavto (I. kategorija) osvojila prvo nagrado, zlato plaketo na festivalu Emona 2023. Njena mentorica je Barbara Einfalt, korepetitor Leon Šmid. Lucija Marija Mesec pa je z igranjem na violončelo (kategorija A4) osvojila prvo nagrado na 4. mednarodnem tekmovanju godalcev, ki je decembra potekalo v Novem Sadu. Njen mentor je Arslan Hamidullin, korepetitor pa Matej Kurinčič. [S. K.](#)

Tanja Rudolf / Foto: Sašo Valjavec

Predaval bo arheolog Uroš Košir

V Ljudskem domu v Kranjski Gori je že bilo prvo predavanje z naslovom Vršič in 1. svetovna vojna, ki je zajelo predstavitev arheološkega raziskovalnega projekta Uroša Koširja. Drugo predavanje bo prav tam v petek, 10. februarja, ob 18. uri. Zajemalo bo rezultate raziskav ostalin vojaške ceste, žičnice in drugih vojaških objektov, ki so nastali v Kranjski Gori, na Vršiču in v Trenti med prvo svetovno vojno in po njej. Tretje predavanje bo v petek, 17. februarja, ob 18. uri. Namenjeno bo predstavitvi vojaških pokopališč, grobov in žrtev vojne, ki so bile pokopane na območju Kranjske Gore, Vršiča in Trente. Predstavljena bodo tudi nova dejstva o Ruski kapelici, vojnih ujetnikih in nekaterih ostalinah. [S. K.](#)

Noben ptič nima perutnic naprej

»Igralci in domače kulturno društvo smo Janezu Poldi z gledališko predstavo postavili svojevrsten spomenik, muzej na dovškem odru, kar si najboljši smučarski skakalec po drugi svetovni vojni, ponos Mojstrane, Gorenjske, Slovenije in Jugoslavije, nedvomno zasluži,« pravi režiser Marsel Gomboc.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Noben t'č nima perutnic naprej.« To je stavek, ki ga je Mojstrančan Janez Polda (1924–1964) večkrat ponavljal, ko so ga spraševali, zakaj skače na tak način. »Bil je namreč začetnik novega, modernega sloga skakanja z rokami nazaj, ki ga poznamo še dandanes. Zanimivo je tudi to, da je zaradi svojega sloga skakanja dobival od sodnikov

Predstava Noben ptič nima perutnic naprej bo na sporedu na dovškem odru znova v petek, 10. in 17. februarja, ob 19. uri. Aktualnim informacijam lahko sledite tudi na FB profilu KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana.

nižje ocene,« je povedal Marsel Gomboc, idejni vodja, režiser in igralec v gledališki predstavi z naslovom iz znamenitega stavka Noben ptič nima perutnic naprej, ki so jo 27. januarja premierno in tudi krstno uprizorili na dovškem odru. Premiera je bila na mah razprodana, imeli so tudi že dve uspešni ponovitvi 29. januarja in 2. februarja.

ZGODBA PO PRIPOVEDI POLDOVE ŽENE MALČI

»Spremljamo nekaj novega, resnično zgodbo, ki bo, upam, pritegnila ne samo domačine, ampak tudi športne navdušence in tiste, ki imajo radi nekoliko drugačne gledališke predstave, kar naša vsekakor je, saj govori o človeku, ki je med nami živel in naše kraje s smučarskimi skoki ponesel v svet. To je bil svojevrsten izziv tudi

zame kot režiserja in igralca, ki upodabljam Janeza Poldo v odraslih letih. Igrati nekoga, ki ga nisi poznal, ampak si samo slišal o njem,« je pojasnil Gomboc. Izziv je bilo tudi besedilo, ki ga je napisala Nika Brgant, dramaturginja predstave, po pripovedovanju Poldove žene Malči ter zapiskih, ki jih je po njenem pripovedovanju več let beležil tudi Marsel Gomboc. Sliši se tudi klena gorenjska govornica.

Janez Polda je za Jugoslavijo nastopil na zimskih olimpijskih igrah 1948 v Sankt Moritzu, 1952 v Oslu in 1956 v Cortini d' Ampezzo. Leta 1948 je na Tednu smučskih poletov v Planici skočil 120 metrov z dotikom, zaradi česar daljava ni bila priznana kot svetovni rekord. Na tem tekmovanju je s skokom, dolgim 109 metrov, postal drugi Slovenec, ki je preskočil sto metrov, s čimer je takrat postavil nov slovenski in jugoslovanski rekord. Leta 1950 je v Planici rekord še izboljšal s skokom, dolgim 114 metrov. Na turneji štirih skakalnic je leta 1953 v Innsbrucku osvojil osmo mesto in deseto mesto v Bischofshofnu, 1956 pa peto mesto v Innsbrucku. Po njem sta imenovani ulici v Mojstrani in Zagrebu. Leta 2012 je bil sprejet v Hram slovenskih športnih junakov.

PREDSTAVA POSEBNA TUDI ZARADI IZVIRNIH PREDMETOV

Igrani del na odru bogatijo fotografije, predstavljene na platnu. »Predstava je posebna tudi zaradi izvirnih predmetov, oblačil, obutve, smučič, kovčka za maže, ki je še posebno zanimiv, saj v njem vlada popoln red še po toliko letih, pa pokalov, dokumentov iz osebne zbirke Malči Polda.« Zahvala gre tudi oddelku za fototeko Gornjesavskega

Predstavitve gledališke igre pred premiero pred Slovenskim planinskim muzejem. Od leve Jakob Berce (Polda v mladih letih), Julija Krisch, Marsel Gomboc in Florijan Krisch. / Foto: Tina Dokl

muzeja Jesenice za izposojno fotografskega gradiva, Jožetu Dovžanu - Zepu, ki ga je po zaključku svoje kariere treniral Janez Polda, in Mihaelu Kersniku za fotografije, rekvizite in koristne informacije ...

Igrajo še Jakob Berce (Polda v mladih letih), Julija Krisch, Florijan Krisch, Nina Luks Šuvak (kustosinja), Boštjan Bogataj (učitelj/carinik) in Roman Veber (maršal Tito). Za luč in efekte je poskrbel Anže Smolej, za diaproyekcijo fotografij Stojan Witwicky, za posebne efekte in grafično podobo pa Martin Gomboc.

Predstavo so podprli Občina Kranjska Gora in več drugih donatorjev. V katerih terminih bodo predstavo še igrali, boste obveščeni tudi na FB-profilu KUD Jaka Rabič Dovje -

Nekaj vtisov obiskovalcev premiere:

»Predstava, skozi katero se prepletajo vse niti življenja. Njegovo, njuno, njihovo ... a tudi moje, tvoje življenje ... Predstava, oblečena v ljubezen, strast, bolečino, razočaranje, ponos, pripadnost, skromnost, veličino, zmago, izgubo. Predstava, ki gane do kosti, orosi oči in te z globokimi sporočili pospremi nazaj v tvoje življenje. Odlični ste! Ploskala vam bom še dolgo, vsakemu posebej.«

Igralska zasedba z Malči Polda po premieri na dovškem odru / Foto: Janez Vrzel

Mojstrana. Predstava, s katero se domače društvo poklanja Janezu Poldi, se na izviren način navezuje tudi na prihajajoče svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici.

GIMNAZIJA JESENICE

splošni oddelek, športni oddelek in maturitetni tečaj

Super šola blizu doma!

INFORMATIVNI DNEVI

17.2. 18.2.

ob 9.00 in 15.00 ob 9.00

hitra povezava z vlakom in avtobusom

izkušeni profesorji in profesorice

odličen uspeh na maturi

Trg Toneta Čufarja 1
4270 Jesenice

Tel.: 04 5809 450
www.gimjes.si

Odštevajo dneve do zgodovinskega dogodka

Od 21. februarja do 5. marca bo v Planici potekal največji športni dogodek v Sloveniji – FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju, ki bo s televizijskimi prenosi dosegel pol milijarde ljudi po vsem svetu.

MAJA BERTONCELJ, MAŠA LIKOSAR

Po ocenah organizatorjev naj bi si prvenstvo v živo ogledalo od 100.000 do 150.000 obiskovalcev iz okoli 70 držav. Prisotnih bo več kot 2000 predstavnikov medijev in 2000 športnikov ter članov tekmovalnih ekip iz več kot 60 držav, pri sami organizaciji pa bo sodelovalo približno 1500 sodelavcev in prostovoljcev.

Osrednjo vlogo bodo seveda imeli športnice in športniki. Svetovno prvenstvo bo združevalo tri nordijsko-smučarske discipline: smučarske skoke, smučarske teke in nordijsko kombinacijo, tekmovalci pa se bodo v dvanajstih tekmovalnih dnevih potegovali za 62 odličij, tekem prost dan bo le ponedeljek, 27. februar. Med njimi bodo tudi Slovenci.

IZKAZATI SE ŽELIJO KOT NAJBOLJŠI GOSTITELJI

Prvenstvo se bo začelo 21. februarja s slovesnostjo ob odprtju ob 20.23 v Kranjski Gori in bo vsekakor velik zalogaj, tudi finančni. Kot je pojasnil generalni sekretar Organizacijskega komiteja Planica Tomaž Šušteršič, je proračun ovrednoten na slabih 16 milijonov evrov. Upajo, da bodo poslovali z dobičkom, kar je odvisno tudi od prodanih vstopnic. »V Planici urejamo še zadnje podrobnosti, večina infrastrukture je že postavljena. To bo enkrat, neponovljiv dogodek, za kar so zaslužni številni,« je dodal.

Tako velikega dogodka, kot je svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju, Kranjska Gora še ni gostila. Njegovega pomena se zaveda tudi županja Henrika Zupan. »Prepričana sem, da bo to zgodovinski dogodek. V času priprav je bila občina aktivna tudi pri

Na novinarski konferenci o pripravah na svetovno prvenstvo so v začetku februarja v Ljubljani sodelovali Tomaž Šušteršič, generalni sekretar Organizacijskega komiteja Planica, Henrika Zupan, županja Občine Kranjska Gora, Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport, Enzo Smrekar, predsednik Smučarske zveze Slovenije in Organizacijskega komiteja Planica 2023, Maja Zalaznik, predsednica strateškega sveta OK Planica, in Jure Ajdišek, vodja logistike OK Planica. / Foto: Maja Bertoncelj

pripravi spremljajočih dogodkov. Ti bodo potekali na trgu zmagovalcev. Del Kranjske Gore bo zaprt za promet. Od Larixa do trga pred cerkvijo bo potekala glavna promenada z bogato gostinsko ponudbo in tudi zabavnim programom. Ob tej priložnosti gre zahvala občankam in občanom za pripravljenost ob pripravi dogodka in za potrpežljivost v času, ko bo potekal. Prepričana sem, da se bomo izkazali kot najboljši gostitelji, tako kot nas v svetu poznajo že iz preteklih prireditiv. Izjemno bo biti gostitelj tako velikega športnega dogodka. FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju bo po zagotovilih organizatorja okolju prijazen dogodek, kar me zelo veseli. Planica je del Triglavskega narodnega parka, edinega v Republiki Sloveniji.

Trajnostna naravnost tega dogodka je nujna. Vsi dobrodošli v naši občini, dobrodošli v dolini, ki vas čaka odeta v snežno odejo,« je povedala Henrika Zupan. Dobrodoši doma, dobrodošli v Planici je tudi slogan tega svetovnega prvenstva.

ZELENA PLANICA

Projekt zelene Planice je predstavila dr. Maja Zalaznik, predsednica strateškega sveta OK Planica. »Strateški svet je imel kar velik izziv, kako narediti v Sloveniji nekaj drugače, kako prvenstvo predstaviti še na drug način. Bodimo in skušajmo biti najbolj trajnostni prav na tem največjem prvenstvu doslej. To je tudi ključni cilj strateškega sveta. Zelena ekipa je skupaj z njim pripravila akcijski načrt, vodnik

in zeleno zavezo. To je nekaj, česar na tovrstnih prvenstvih še niste srečali. Pripravili smo poseben zeleni gumb, ki nas bo ozavestil in rekel, da bodimo odgovorni do naše najlepše ledeniške doline, ene najlepših na svetu. Prenesimo ta naša izkustva in odgovornost tudi našim najmlajšim. Namen zelene Planice je, da na petih področjih z dvajsetimi ključnimi ukrepi poskrbimo, da se vsi skušamo vesti in izvajati naše vedenje kar se da trajnostno. Na terenu bo tudi zelena svetovalna ekipa. Lokalni skupnosti želimo pustiti čim manj kakršnih koli nepravilnih odtisov okolju,« je poudarila. Tudi Tomaž Šušteršič je povedal, da so se organizatorji zavezali k okoljski, družbeni in ekonomski trajnosti. »Želimo si, da bi bila zapuščina tega prvenstva poleg infrastrukture tudi prikaz, kako trajnostno organizirati tako velike mednarodne dogodke,« je dejal.

BREZPLAČNI PREVOZI, SPREMLJEVALNI PROGRAM

V Kranjski Gori in okolici bo zaradi svetovnega prvenstva veljal poseben prometni režim, saj organizatorji tudi na področju mobilnosti sledijo trajnosti oziroma čim bolj zeleni usmeritvi prvenstva. Za gledalce z veljavnimi vstopnicami bodo organizirani brezplačni prevozi z vlakom do

Jesenic, od koder jih bodo do vstopne točke v Ratečah pripeljali avtobusi. Cesta od vstopne točke v Ratečah do Planice bo zaprta za promet. Obiskovalce bo tako do samega prizorišča ločila kilometer in pol dolga pot, ki jo bodo morali premagati peš. Prav tako bo iz Kranjske Gore do Planice vodila pešpot, ki bo primerno označena in urejena, na voljo pa bodo tudi organizirani brezplačni krožni prevozi. Vodja logistike pri Organizacijskem komiteju Planica Jure Ajdišek ob tem poziva vse obiskovalce, naj namesto osebnih vozil uporabljajo organiziran prevoz.

Prvenstvo bo ponudilo tudi pester spremljevalni program. V Planici se bodo v Areni zabave, ki bo med skakalnim in tekaškim delom, odvijale razne animacije in glasbeni nastopi. V večernih urah se bo dogajanje preselilo v Park zmagovalcev v središču Kranjske Gore, kjer bodo nastopi slovenskih glasbenih skupin in tudi podelitvene slovesnosti v šestih večerih, ko bodo razglašeni svetovni prvaki in prvakinja.

Po koncu prvenstva bo sledil tritedenski predah, zatem pa finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo na Letalnici bratov Gorišek med 30. marcem in 2. aprilom. Še prej, 11. in 12. marca, pa bo v Kranjski Gori Pokal Vitranc za alpske smučarje.

Popolnoma novi SUV Kia XCeed.

#UživajTrenutek

že od **19.999 €**

*ob financiranju

Movement that inspires

Junik-M

Blejska Dobrava 1, 04 581 00 02, info@junik-m.si

Komb. poraba goriva: 5,1 - 7,1 l/100km, emisije CO₂: 130 - 166 g/km, emisijska stopnja: EURO 6d-ISC-FCM, emisije NOx: 0,028-0,046 g/km. Navedene cene že vključuje BONUS popusta in veljajo za: Kia XCeed 1.0 T-GDI LX 4x4 HP (52 kW). BONUS popust je možno kombinirati s katerikoli novim vozilom. Kia preko financiranja pod poročilo skupaj s KIA FORD VSE BONUS! ob ponudbi BONUS! ob financiranju je tudi možna plačila. Vključuje sklenitev pogodbe o finančnem leasingu preko Sumet Leasing Slovenija, d.o.o., SKB Leasing, d.o.o., G8 Leasing, d.o.o., poleg financiranja tudi perimamentno zavarovanje z obvezno vezavo za celotno obdobje trajanja financiranja, pri čemer je obvezna sklenitev vsaj 100 zavarovalnih letnih (120 zavarovalnih let) zavarovalnih pletov (1) let. Za dodatne pogoje in pogoje, ki jih financiranje in tako zaenkrat, da se izbrani vrsta oglaševalne borbe. Če ne vključuje vse dane popuste in prihranke in ne vključuje končne delne banke 80 EUR za barvo HKS, 880 EUR za belo barvo in 670 EUR za ostale barve. Ogledov diskvalifikacija (CO₂) je najpomembnejši kazalnik pri izbiri, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževalni zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k globalnemu segrevanju, kar povzroča povzročeni koncentraciji in prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter NOx. Popusti garancije na voljo v garancijski knjižici vozila ali pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Za fiskalne napake ne odgovarjamo. Slike so simbolične. Junik-M, Blejska Dobrava 1.

Pozimi se dela na velikih obratih

V teku na smučeh imajo pomembno vlogo smučiči. Tako bo tudi na svetovnem prvenstvu v Planici. V letošnji sezoni je vodja servisa slovenske tekaške reprezentance Matic Gracer iz Kranjske Gore.

MAJA BERTONCELJ

Da se je danes 32-letni Matic Gracer znašel v teku na smučeh, ni naključje. Njegov oče Marko Gracer je že vrsto let trener, trenutno ekipe do 23 let in v nacionalni panožni športni šoli.

► Kdaj ste prvič stali na tekaških smučeh?

Smučarski tek mi je bil položen že v zibelko. Prihajam iz Kranjske Gore. Zimski športi so pri nas prioriteta. Kar logično je, da sem se začel ukvarjati s smučarskim tekom. Oče je bil takrat trener v ND Rateče - Planica, nato je nadaljeval delo na Smučarski zvezi Slovenije. Vedno mi je pomagal z nasveti, treningi, kolikor mu je čas dopuščal. Moja kariera je bila rezultatsko sicer bolj skromna. Okleval sem med smučarskim tekom in ekipnimi športi. Zelo rad sem imel nogomet. Več sem bil v smučarskem teku. Ne vem, ali bi se danes še enkrat odločil enako. Vseeno sem zadovoljen, da je bilo tako. Po končani karieri sem nadaljeval delo v servisu, ki pa mi je zelo zanimivo. Res sem se našel.

► Kje ste pridobivali znanja, ki jih potrebuje serviser tekaških smučiči?

Nekaj še za časa kariere tekača. Vsak tekmovalec mora poznati osnove priprave smučiči. Kot serviser sem začel v celinskem pokalu, nato pa bil kar nekaj let del naše reprezentance A. Potem sem odšel v tujino. Pred covidom-19 sem bil serviser kitajske reprezentance. Testirali smo skupaj z Norvežani in to je bila zame neprecenljiva izkušnja. V času covid-19 sem sodeloval z eno izmed norveških ekip na dolgih razdaljah, na Visma Ski Classics. V letošnji sezoni sem prvič vodja servisa slovenske reprezentance A, lani sem sodeloval s slovensko reprezentanco B in korejsko reprezentanco, kjer so me najeli zaradi olimpijske sezone. Vsako leto sem dobil več znanja in izkušenj. V servisu sem enajsto sezono.

► Dobili ste torej kar nekaj vpogleda v norveški servis. So številka 1.

Videti, kaj vse počnejo, do kje seže njihovo znanje, je res neprecenljivo. Tudi danes imam dobre odnose z vodjo njihovega servisa in s posamezniki v njem. Občasno si na osnovni ravni izmenjujemo informacije. Skrivnosti seveda ostajajo pri njih, kar je razumljivo. Zaradi poznanstev sem pripeljal dva serviserja iz Norveške, ki z nami sodelujeta občasno. Računam, da bosta zraven tudi na svetovnem prvenstvu v Planici in pripomogla k čim boljšim smučem za naše tekmovalce. Brez dobrih smučiči ni vrhunskih rezultatov. Razvoj je šel skokovito naprej. V Planici bo zagotovo zanimivo pogledati tudi k servisnim ekipam. Razlike med

Matic Gracer je v servisu že enajsto sezono. / Foto: Gorazd Kavčič

manjšimi in velikimi ekipami so ogromne. Naš servis temelji predvsem na iznajdljivosti in znanju, ki ga imamo na podlagi izkušenj. Tu iščemo svojo prednost. V Planici nas bo v servisu od pet do šest.

► Kakšno je vaše delo?

Poleti sodelujem s proizvajalci smučiči, pridobivam informacije, sodelujem na testiranjih, tu je še nakup opreme za prihodnjo sezono ... Pozimi se dela na velikih obratih, od ranega jutra do večera. Predan sem svojemu delu. Ogromno je testiranje smučiči. Na primer naša najboljša tekmovalka Eva Urevc ima okrog šestdeset parov smučiči. V servisu naredimo izbor za samo tekmo, včasih se posvetujemo s proizvajalcem, pomagajo tudi tekmovalci. Ves čas moramo spremljati vremenske pogoje in včasih zelo hitro odreagirati. Tik pred tekmo imamo običajno v izboru dva para smučiči in potem se odločimo za najboljšega.

► Planica je vaš domači teren. Bo to prednost tudi za servis?

Narava je nepredvidljiva. Marljivi planiški delavci se trudijo in podlaga je vedno dobro pripravljena. O tem ne dvomimo. V začetku februarja začnemo testiranja. Prednost domačega terena moramo izkoristiti in pripraviti optimalne smučiči za naše tekmovalce. Proge so sicer kar težke. Obeta se zanimivo svetovno prvenstvo in upam tudi uspešno za naše tekmovalce. Da bom lahko del tako velikega, zgodovinskega dogodka v Sloveniji, mi je v veliko čast in odgovornost. Delo v slovenski reprezentanci mi veliko pomeni. S ponosom grem v Planico.

FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju Planica 2023 je tik pred vrati

V času svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah v Planici, to je med 21. februarjem in 5. marcem 2023, bodo navijači lahko uživali v vsakodnevnih koncertih znanih slovenskih skupin na dveh različnih prizoriščih, v Planici in v središču Kranjske Gore. V dolini pod Poncami bodo po zaključku tekem za dodatno veselje vzdušje navijačev skrbeli člani glasbene skupine Smooth Band, ki bodo navdušili z glasbenimi hiti največjih svetovnih izvajalcev, mednje med drugim sodijo skladbe večnega Elvisa Presleyja in nepozabne Tine Turner. Za vse, ki se radi v dvoje zavrtite po plesišču, pa bodo pod zvezdami v dolini Tamar skrbeli vedno dobro razpoloženi Veseli Begunjčani, ki z narodno-zabavnimi ritmi preženejo še tako hudo slabo voljo.

Po koncu tekmovanj in podelitvi kolajn se bo zabava nadaljevala tudi v zimski Kranjski Gori, kjer bo na glavnem odru potekal pester glasbeni program z osmimi različnimi izvajalci. Začetek navijaškega festivala bo 21. februarja zaznamovalo uradno odprtje zimskega nordijskega praznika, do konca tekmovanj pa se boste lahko prepustili roku, popu, R&B/Soulu in narodno-zabavni glasbi.

Šank Rock bo nežno kot metulj poletel s slovenskimi orli in pod najlepšimi slovenskimi vršaci ne bodo manjkali niti Tabu. Xequitiz bodo odredili strogo zabavo, za nostalgichen rok in obrazložitev, zakaj je bog ustvaril smučarske skoke in teke, pa bo poskrbel Peter Lovšin s Španskimi borci. Najpopularnejša in svetovno znana skladba Planice bo odmevala po Kekčevi deželi, v kateri se kot doma počutijo tudi člani legendarne skupine Avsenik.

Gorenjsko bodo preplavili še zvoki skupine Smooth Band in King Foo. Največji zimski športni dogodek v Sloveniji pa se bo v soboto, 4. marca, zaključil z iskanjem in kronanjem zvezd na nebu in v smučini z nastopom skupine Siddharta.

Brezplačno z vlakom na svetovno prvenstvo

Vsi obiskovalci FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju Planica 2023 bodo imeli v dneh od 22. do 26. februarja in od 28. februarja do 5. marca možnost uporabe brezplačnega povratnega prevoza z vlakom od kjerkoli v Sloveniji do Jesenic. Potniki bodo ob predložitvi veljavne vstopnice za svetovno prvenstvo na prodajnih mestih Slovenskih železnic, kjer je to mogoče, ali na vlaku prejeli brezplačno vozovnico za vlak in vrednotnico za avtobus, ki ju je treba shraniti do vrnitve domov.

IZREDNI VLAKI

Za vrnitev z Jesenic proti Ljubljani oziroma Novi Gorici so poleg rednih vlakov za navedene dni na voljo tudi izredni vlaki.

Možnost uporabe brezplačnega povratnega prevoza z vlakom od kjerkoli v Sloveniji do Jesenic velja za vse odhode in prihode rednih in izrednih vlakov Slovenskih železnic.

Z ŽP/AP Jesenice do Ledin (Rateče) in nazaj bodo potniki imeli na voljo brezplačen avtobusni prevoz organizatorja v najbolj optimalnih dnevih terminih za ogled tekmovalnega programa tega izjemnega športnega dogodka (glejte kombiniran vozni red).

POMEMBNO! Odhodi avtobusov z Jesenic in Ledin niso vezani na prihode/odhode vseh vlakov Slovenskih železnic, temveč zgolj na terminsko optimalne prihode/odhode rednih in izrednih vlakov, ki so najbolj smiselni za ogled dnevnega tekmovalnega programa v Planici).

AVTOBUSNI PREVOZI Z BLEDA

V sodelovanju z Občino Bled pa bodo z Bleda vsak dan, razen 27. februarja, organizirani tudi avtobusni prevozi.

PARKIRIŠČA ZA OBISKOVALCE

Na območju Kranjske Gore in Rateč so zagotovljena parkirišča za obiskovalce. Parkirišč bo dovolj, v sodelovanju z lokalno skupnostjo in Občino Kranjska Gora so organizatorji poiskali lokacije, bodisi na obstoječih parkirnih površinah ali pa začasnih, ki so jih primerno uredili za potrebe svetovnega prvenstva. Obiskovalce pozivajo, da uporabijo pešpoti iz Kranjske Gore do Planice. Pot je zelo prijetna in z lepimi razgledi na okoliške hribe.

ZAPORE CEST

Cesta Rateče–Planica bo za promet od krožišča v Ratečah zaprta že od 13. februarja. Do 18. februarja bo za pešce mogoč dostop do Planice in doma v Tamarju. Od 18. februarja naprej velja enak režim zapore tudi za pešce, na območje bo možno vstopati samo z akreditacijo, po 22. februarju pa tudi z vstopnicami.

V Kranjski Gori bo od 21. februarja do 4. marca z izjemo 27. februarja vsak dan med 17. in 23. uro zapora odseka Borovške ceste od Hotela Kompas do križišča s Kolodvorsko. Kolesarska steza bo zaprta od Kranjske Gore do meje z Italijo, primarno bo namenjena pešcem.

Na območju Kranjske Gore v času trajanja svetovnega prvenstva ne bo mogoče parkiranje avtodomov. Vsi avtodomi bodo preusmerjeni v Kampu Špik v Gozdu - Martuljku, od tam pa bodo primerno organizirani brezplačni prevozi do Ledin.

Uporabniki smučišča v Kranjski Gori bodo v času prvenstva imeli omogočen dostop do njega, na voljo bodo tudi parkirišča.

Organizatorji pozivajo obiskovalce, da upoštevajo obvestilno signalizacijo, navodila policistov in prometnih rediteljev.

Zeleno socialno delo

Polona Petrovič Erlah iz Rateč je socialna delavka, zaposlena na Centru za socialno delo Gorenjska, enota Jesenice, in hkrati magistrica znanosti na področju varstva naravne dediščine – torej naravovarstvenica. V Ratečah že 18 let vodi Društvo za Naravo – Jalovec.

KARMEN SLUGA

► Lahko pojasnite, kaj je zeleno socialno delo?

Zeleno socialno delo (imenovano tudi eko socialno delo, okoljsko socialno delo, ekološko socialno delo) je socialno delo, ki se zavzema za zaščito naravnega okolja in njegovo izboljšanje tako, da se osredotoča na soodvisnost med ljudmi, na odnos, ki ga imajo ljudje s svojim življenjskim prostorom in naravo ter na vzajemno delovanje med socioekonomsko in okoljsko krizo. Ker je varstvo narave izrazito interdisciplinarna dejavnost, pri kateri je nujno sodelovanje različnih družbenih skupin, institucij in strok, in glede na to, da posledice uničevanja narave ter okoljske krize najbolj bremenijo ljudi, s katerimi so socialne delavke in delavci v stiku, je socialno delo na tem mestu zelo pomembno in nujno.

► V Sloveniji ste pionirka na tem področju. Kako je pri nas zeleno socialno delo vpeto v stroko socialnega dela?

V kodeksu etičnih načel Društva socialnih delavk in delavcev Slovenije je zapisano, da socialna delavka in delavec razvija odgovornost do naravnega okolja, ker se zaveda raznoliškega pomena narave za človeka, zato ne opusti prispevka, ki ga k ciljem zagotavljanja kakovostnega življenjskega prostora za vse lahko prispeva socialno delo. Sama menim, da kadar poklic ostaja na obrobju boja z okoljsko krizo ter uničevanjem narave, zanemarja svojo etično odgovornost do ljudi ter izgublja ključne priložnosti za sodelovanje pri oblikovanju ukrepov.

► Kako se ljudje počutijo ob tem, ko se jim uničuje kakovosten življenjski prostor?

Ljudje so negotovi, zaskrbljeni, strah jih je prihodnosti, revščine in potencialne izselitve. Iz strahu se razvije jeza, ki jo občutijo, ker na to dogajanje nimajo vpliva. Počutijo se ogroženi in ob vseh teh občutkih jim peša duševno zdravje.

► Lani ste imeli prispevek o pomembnosti zelenega socialnega dela na svetovnem dnevu socialnega dela, predavali ste na kongresu socialnega dela. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami na obeh področjih – tako socialnega dela kot varstva narave – sodelujete tudi z Univerzo v Denverju v Kolorado (ZDA). Ali socialne delavke in delavci v Sloveniji opravljajo zeleno socialno delo?

S kolegico socialno delavko Niko Čuk iz Postojne razvija koncept zelenega socialnega dela v Sloveniji. Nika je še posebno osredotočena na teoretično področje, jaz na prak-

Polona Petrovič Erlah

tično. Vključena sem v Svetovno mrežo za zeleno socialno delo, kjer si delimo izkušnje na svetovni ravni. Pri nas se za to zanima vse več socialnih delavk in delavcev. Ko ugotovijo, kaj pravzaprav je zeleno socialno delo in kako je pomembno v njihovih lokalnih skupnostih in institucijah, kjer so zaposleni, potem to lažje vpeljujejo v prakso. V letošnjem letu bo k zelenemu socialnemu delu pristopila tudi Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani. Za primerjavo, v ameriški zvezni državi Kolorado je veliko in prestižno zimsko turistično smučarsko središče Aspen, ki ima malo več prebivalcev kot občina Kranjska Gora in kjer je največja skrb domačinov prav oskrba z vodo, kjer so tudi že nastale težave.

► Na težave s slednjo v vašem društvu opozarjate dalj časa, v zadnjem času pa zaradi posegov v naravno vrednoto in vodovarstvena območja zaradi potreb FIS SP Planica 2023 v Ratečah, kjer ste doma in kjer ugotavljate, da je tudi mnogo domačinov zaskrbljenih in negotovih zaradi nastalih razmer.

Da. To, kar se dogaja, se v pravni državi ne bi smelo in ni dopustno! Neupoštevane inšpekcijskih odločb in uničevanje vodovarstvenega območja ni sankcionirano, še več, uničuje se dalje. Ti ljudje s temi dejanji okoli Nordijskega centra Planica povzročajo degradacijo, tako Triglavskega narodnega parka kot Rateč. Voda (in njena kakovost) je najpomembnejša dobrina, ki nam omogoča preživetje. Za potrebe FIS SP Planica 2023 se uničujejo vodovarstvena območja, in to za parkirišča, kljub drugim alternativnim rešitvam. Če bi imel organizator OK Planica kaj občutka za trajnostno organizacijo, bi ob uničenju in ob inšpekcijskih odločbah uničujočo dejavnost takoj prenehal. Tako pa nadaljuje dela. Po zaključku SP bodo funkcionarji odšli, nam pa zapustili degradirano območje. In potem so tu še apartmajske namestitve, ki rastejo kot gobe po dežju, brez ustreznih dovoljenj. Če bodo težave z vodo, kdo bo prvi upravičenec do nje? Domačini, njihove živali ali gostje? Vse to se sprašujemo, saj smo ob tem vsi ogroženi. Vodovarstvena območja niso le zadeva lastnikov, od njih smo odvisni vsi – domačini in celotna Dolina.

Sicer v Ratečah vsak gleda na svoj zaslužek in kaj bi lahko iztržil od svoje nepremičnine, ne pomisli pa na druge krajane, ki zaradi tega ne morejo živeti na kakovosten način. Se pričakuje od njih solidarnost do lastnikov apartmajev? Veliko pogovorov v lokalni skupnosti se vrtilo okrog tega, kaj pravzaprav imajo ljudje, ki ne živijo od turizma, od turizma? Ob tem, ko se drastično spreminja podoba najstarejše vasi v Zgornjesavski dolini, ki postaja apartmajsko naselje, te solidarnosti pač ne more več biti. V Ratečah je prav tako kaos z avtomobili. Ljudje se sprašujejo, kako je možno, da lahko nekdo stanovanjsko hišo ali celo hlev spremeni v apartmaje, pri tem pa ne zagotovi nujno potrebnih parkirišč na svojem zemljišču, saj posledično ta vozila zaparkirajo vso vas. To je nedopustno in zato prihaja do prej omenjenih občutkov. Sedaj

smo že tako daleč, da domačini drugega prijavljajo medobčinskemu redarstvu. To je zelo skrb vzbujajoče, še posebno za medsebojne odnose.

► **Pa vidite kakšne rešitve? Kaj lahko za to naredi zeleno socialno delo?**

Ob pravkar naštetem je treba v celotni občini napraviti red, vendar to ni stvar socialnega dela. Tako kot je sedaj, se na more in ne sme nadaljevati. Inšpekcijske službe bi morale posredovati ob degradaciji in spremenjanju hiš in celo hlevov »na črno«. Poskrbeti bi bilo treba, da če lastnik nima zagotovljenega parkirišča za apartmajske goste, apartmajev pač ne more imeti. V načrtu pa je izgradnja parkirišča nad Ledinami, torej na poplavnem območju! Ta izgradnja je brezsmiselna in pomeni nadaljnjo hudo degradacijo vasi. Občina bi morala poskrbeti za poplavno območje na način, da se ga nikoli in nikdar nihče več ne bo dotikal, saj je ta pas potreben za biodiverzitetu, priho-

»Občina bi morala poskrbeti za poplavno območje na način, da se ga nikoli in nikdar nihče več ne bo dotikal, saj je ta pas potreben za biodiverzitetu, prihodnost in podnebne spremembe, ki nam lahko prinesejo ogromne težave. Alpe se namreč segrevajo najhitreje. Ljudi je treba opolnomočiti pri tem, da bodo povedali na glas, kaj jih teži, da se bodo znali postaviti zase in za lastne pravice, seveda pa je vedno na mestu tudi ozaveščanje o socialnovarstvenih pravicah občanov.«

dnost in podnebne spremembe, ki nam lahko prinesejo ogromne težave. Alpe se namreč segrevajo najhitreje. Ljudi je treba opolnomočiti pri tem, da bodo povedali na glas, kaj jih teži, da se bodo znali postaviti zase in za lastne pravice, seveda pa je vedno na mestu tudi ozaveščanje o socialnovarstvenih pravicah občanov. Vse to ima velik vpliv na vsakdanje življenje krajanov. Vidimo pa, da je tako tudi v drugih krajih Občine Kranjska Gora. In tukaj je pomembno socialno delo.

► **Na Jesenicah ste v okviru centra za socialno delo in s sofinanciranjem tamkajšnje občine vodili projekt Sprostitev v gozdu, ki je del**

zelenega socialnega dela. Tudi v občini Kranjska Gora je v okviru turizma junija 2021 potekala raziskava V gozd po zdravje in Kranjska Gora je stopila na pot razvoja novega, zelenega turističnega produkta. Kaj menite o tem?

Sprostitev v gozdu smo na CSD Jesenice na področju zelenega socialnega dela začeli jeseni 2017 ter projekt zaključili v decembru 2019. Namenjen je bil ljudem s težavami v duševnem zdravju, torej praktično individualni obravnavi, saj redna hoja v gozd dokazano izboljšuje duševno zdravje. To je v gozdu znatno podprto, ker naravno okolje v posamezniku prebuja njegovo celostnost, ki deluje harmonično. Na področju turizma pa so v Cerknem že leta 2014 prepoznali gozdni »selfness« kot nov zeleni trend v slovenskem turizmu. Tako Kranjska Gora na tem področju ne prednjači, kot je bilo prebrati v medijih. Mnogi turistični turizem, ki smo mu priča v za-

dnjih letih, se po mojem mnenju ne more sedaj seliti še v gozdove. Ti so izrazito občutljiv ekosistem, ki ima svojega lastnika in ki ga poleg gobarjev iz vse Slovenije, kolesarjev (kar je nedopustno) in drugih, ki pogosto »rovarijo« po gozdu, ne smemo še dodatno obremenjevati. To ni trajnostno! Še in še novih turističnih produktov, ki so pogosto le kopiranje z drugih destinacij in občin, namesto raziskav o tem, ali je tak produkt na našem območju sploh mogoč, še dodatno povzročajo v ljudeh vznemirjenje in jezo. Mirnih koticov v Dolini, po katerih je bila nekoč prepoznana, tako praktično več ni. Tudi za domačine.

Bogata bera dejavnosti tudi z novo predsednico

Za novo predsednico Turističnega društva Dovje - Mojstrana so izvolili Anito Kofler. Od nekdanjega predsednika društva Matjaža Podlipnika so se poslovili z najlepšo zahvalo, pesmijo Rož, Podjuna, Zila.

SUZANA P. KOVAČIČ

Uvod v volilni občni zbor Turističnega društva (TD) Dovje - Mojstrana sta z glasbo napovedala mladi harmonikar Anže Noč in kitarist Tomaž Kofler. Svojo dejavnost je predstavil turistični krožek OŠ 16. decembra Mojstrana, ki uspešno sodeluje s TD. Članica krožka Sara Božič je povzela njihove zanimive projekte, med njimi učno pot Moja stran Mojstrane, pripravljajo tudi že učno pot Jakoba Aljaža.

»Hvala za zaupanje in pomoč vseh osem let,« se je zahvalil Matjaž Podlipnik, ki je društvo vodil od leta 2015 do 2023 (funkcija je omejena na dva mandata). Poudaril je številne prireditve, dogodke v njihovi organizaciji ali soorganizaciji (Večer na vasi, Aljaževi dnevi, Poletni večeri, pustovanje, kresovanje, osmomarčevski pasulj, čistilne akcije, novoletna okrasitev Trga olimpijcev, obisk božička ...), so-

delovanje z lokalnimi društvi, Občino Kranjska Gora, Turizmom Kranjska Gora, upravljavci smučišča Mojstrana ..., na aktivnosti KS Dovje - Mojstrana za vstop v Gorniške vasi. Informacijsko dejavnost TIC-a so uspešno prenesli v planinski muzej, pomagali urediti ferate v Mojstrani. V društvu so opozarjali na prometni kolaps v dolino Vrata in si skupaj z drugimi deležniki prizadevali za rešitve, sodelovali pri oblikovanju voznih redov za brezplačni avtobus v Vrata, sodelovali pri ocvetličanju okolice, s TNP pri košenju grbinastih travnikov v Radovni, organizirali so strokovno ekskurzijo v gorniško vas Sele ... Še bi lahko naštevali. Podlipnik se je zahvalil za priložnost, pomoč in podporo ter dodal, da upa, da se bo dobro delo nadaljevalo z novim vodstvom društva.

Za novo predsednico so izvolili Anito Kofler, ki je na tem položaju že bila. »Vsekakor mi duša ne da, da bi šlo tako društvo z zelo dobrim imenom in statusom v celi Sloveniji v mirovanje. Verjamem, da se da z lepo besedo in dobro voljo marsikaj narediti.« Še naprej se želijo povezovati lokalno in širše. »Ne more se pa pričakovati, da bo TD rešilo vse probleme sodobnega turizma.« Zato je, kot je poudarila Koflerjeva, sodelovanje z vsemi ključnimi deležniki v občini še kako pomembno.

»Veliko k prepoznavnosti pripomorejo videz vasi, urejenost poti, urejeni odnosi med vsemi vključenimi za boljši razvoj, predvsem pa zavest vsakega posameznika, da če nekaj prispeva k temu, da se to nekje pozna. Želimo, da vsak član TD prispeva svoj kamenček k trajnostnemu in zavestnemu razvoju naših vasi.« Med prvimi nalogami bodo, kot je pojasnila, že utečene

Anita Kofler

zadeve, kot dodatek pa med drugim spodbujanje otrok in mladine k aktivnemu vključevanju v turistične projekte s šolskim krožkom, izleti v neznanu za otroke in družine, delavnice za otroke na temo urejanja domačega kraja, obuditev kuharskih dni, akcija Rože na balkone in okna, namestitve smetnjakov za pasje iztrebke na obremenjenih poteh, ureditev sprehajalnih poti pozimi ... ter sodelovanje in vključevanje v projekt Gorniške vasi. Za prizadevno delo gre zahvala tudi dosedanjemu podpredsedniku društva Urošu Kopavniku, ki tako kot nekdanji predsednik ostaja aktiven član društva, ter vsem članom, ki so prispevali, da je društvo v ponos kraju in širše. »TD Dovje - Mojstrana je aktivno, dela zelo dobro, kar je lepo slišati. Veseli me, da so kraji urejeni. Pohvala gre ekipi in želim si dobrega sodelovanja z Občino Kranjska Gora še naprej,« je povedala županja Henrika Zupan. Matjaža Podlipnika so s slovensko narodno prijetno presenetili Pavle Mesec in prijatelji in mu zapeli njemu ljubo Rož, Podjuna, Zila.

Matjaž Podlipnik za govorniškimi odrom

Naši nordijci, razstava v planinskem muzeju

V času FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju bo Slovenski planinski muzej v Mojstrani pripravil občasno razstavo Naši nordijci.

SUZANA P. KOVAČIČ

K nam prihaja največji športni dogodek v zgodovini samostojne Slovenije, FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju. Zgornjesavska dolina in še posebno vasi pod Triglavom so imele številne uspešne nordijce in nanje so zelo ponosni, je poudaril vodja Slovenskega planinskega muzeja Matjaž Podlipnik. »Od dvajsetih let prejšnjega stoletja dale poznamo številna imena, ki so ponesla ime naših krajev v širni svet.« Na razstavi, ki jo bodo odprli 21. februarja in bo na ogled do zaključka svetovnega prvenstva, bo predstavljena zgodovina smučarskih tekov, skokov in kombinacije, s poudarkom na športnikih, olimpijcih z območja kranjskogorske občine. S pomočjo razstave želijo priti tudi do manjkajočih podatkov o nordijskih športnikih iz občine, ki bi jih lahko prispevali krajanji, ljubitelji belega športa. »Zgodovina ni preveč dobro popisana, arhivi so pomanjkljivi in namen razstave je tudi v tem, da to popravimo in bo naš seznam še popolnejši.«

Razstava bo ponudila nekaj edinstvenih zgodb in eksponatov, ki jih doslej še nismo videli. / Foto: Tina Dokl

TOYOTA
C-HR
HYBRID
ELECTRIC

UGODNEJE DO

2.800€

HITRA DOBAVA

OMEJENA PONUDBA

DO

10

LET JAMSTVA

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota C-HR Hybrid: od 4,9 do 5,3 l/100 km in emisije CO₂: od 110 do 119 g/km. Emisijska stopnja: za 2,0 hibrid EURO 6 AP in za 1,8 hibrid EURO 6 AM. Emisije NO_x: od 0,0036 g/km do 0,0049. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih servisih na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 185.000 km). Ob nakupu vozila C-HR hibrid electric prejmete hibridni bonus v višini 1.200 EUR ter bon za financiranje v višini 800 EUR. Pri nakupu vozila prejmete tudi bon za nakup zimskih pnevmatik ali originalne dodatne opreme v višini 800 EUR. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si.

LOVŠE

Cesta Staneta Žagarja 65 b,
4000 Kranj, 04 280 90 00

AVTOCENTER LOVŠE d.o.o. Jarkova cesta 11, 1230 LJUBLJANA

Zlata lisica za zgodovino

Gorenjska strmina v Podkorenu je tudi letos gostila štajersko Zlato lisico. In tokrat je postregla s kar nekaj zanimivimi rekordi.

KARMEN SLUGA

Dva veleslaloma na začetku januarja sta bila na sporedu 59. Zlate lisice, ki je tokrat bila neverjeten boj z naravo, temperature so bile občutno previsoke ... Snežna odeja se je iz dneva v dan tanjšala. A prizadevni organizatorji so še enkrat dokazali, da zmorejo. Tudi Janez Šmitek, strokovnjak za pripravo proge pod Vitrancem, se ni mogel načuditi vremenskim razmeram: »S stališča organizacije si bom zapomnil, da je bila najtoplejša zima, kar jih pomnim. Prvič smo sneg na progo nosili z dvema helikopterjema, snega nismo pripravili ne z vodo ne s soljo. Več dela kot običajno je bilo s postavljanjem ograj, ker je bilo zaradi pomanjkanja snega marsikje treba vrtati v zemljo, ki pa na srečo ni bila zmrznjena. Treba je imeti srečo z vremenom, če je noč jasna, radiacija naredi svoje – in to se je zgodilo,« je zapisal na svojem profilu na Facebooku.

Generalni sekretar OK Zlata lisica Gregor Lednik je dodal, da so prav zaradi slabih zim na Štajerskem že vajeni priprave tekmovanja v Podkorenu. Pohvalil je odlično sodelovanje z gorenjskimi prijatelji, a takoj dodal, da naslednja, jubilejna 60. Zlata lisica prihodnje leto pa bo v Mariboru, kar je razumljivo njihova velika želja. Priprave rezervne proge namreč tečejo dobro, tako da ob beli zimi ni bojazni, da jim ne bi znova uspelo na domačem, štajerskem koncu. »Mi rade volje pomagamo pri vsem, česar si Štajerci zaželejo,« je poudaril tudi generalni sekretar OK Pokala Vitranc Srečko Medven. »En del pomoči je v osebju, drugi pa v infrastrukturi in zemljiščih, ki so v lasti Alpskega smučarskega kluba Kranjska Gora in jih damo na razpolago v času izvedbe tekmovanja.«

Tako na Zlati lisici kot Pokalu Vitranc so prisotni tudi prostovoljni gasilci iz Podkorena. / Foto: Karmen Sluga

Ana Bucik je bila osma in deseta. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Zlati lisici je bilo veliko slovaških navijačev. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Lisici je navijala tudi kranjskogorska županja Henrika Zupan, ki je pohvalila organizatorje, predvsem njihovo vztrajnost in nepopustljivost v boju s težkimi razmerami. Kranjskogorski občani so si tekmovanje sicer lahko ogledali brezplačno in kar nekaj se jih je nabralo v izteku strmine. Med tujimi navijači pa so močno prednjačili Slovaki, ki so držali pesti za rojakinjo Petro Vlhovo.

Lisička pa je poleg vremenskih razmer za zgodovino letos postregla tudi z nekaj zanimivimi dosežki, ki se bodo prav tako zapisali v anale tekmovanja. Ameriška smučarka Mikaela Shiffrin je z 82. zmago izenačila ženski rekord v številu zmag v svetovnem pokalu rojakinje Lindsey Vonn. Kanadčanka Valerie Grenier pa je z zmago postala prva kanadska zmagovalka veleslaloma za svetovni pokal po letu 1974. In Slovenke? Ana Bucik je bila osma in deseta, Tina Robnik pa je zasedla 29. mesto.

Bliža se smučarski praznik

Najboljši alpski smučarji 11. in 12. marca prihajajo na dva veleslaloma v Zgornjesavsko dolino.

KARMEN SLUGA

Organizatorji se letos tekem še posebej veselijo, saj bo po treh letih epidemije, prilagajanj in iskanja rešitev Pokal Vitranc znova zaživel v vsej svoji veličini. »Priprave se tradicionalno začnejo maja, ko finančno zaključimo preteklo tekmovanje. Prvi del obsega dogovore z dobavitelji in stori-tvenimi dejavnostmi, drugi del pa vključuje tudi pripravo proge. Zadnji sneg je bil zelo dobrodošel, ker ga potrebujemo. Marca je vreme nestabilno, kar pomeni, da ga hitro pobira, zato nam debela podlaga pride še kako prav,« je povedal generalni sekretar OK Pokal Vitranc Srečko Medven. Prijave smučarjev in ekip pričakujejo mesec pred tekmovanjem, pripravili pa bodo bogat spremljevalni program. »Dogajalo se bo na Poligonu in v Kranjski Gori. Načrtujemo javno žrebanje s koncertom.«

Srečko Medven / Foto: Gorazd Kavčič

PREPROSTO VSE

NOVI DACIA SANDERO STEPWAY ECO-G

BENCIN + LPG

5 let jamstva*
 15 % prihranka pri nakupu do
 2.000 litrov LPG goriva s Petrol Klub kartico**

*V obdobju 3 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije za 4. in 5. leto sledi 2 leti podaljšane jamstva Dacia oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej. **Vsak fizični kupec vozila Dacia ECO-G s tovarniško vzgajenim posonom na plin je upravičen do 15 % popusta za nakup do 2.000 litrov utekečnjenega naftnega plina (LPG) s Petrol Klub kartico. Poraba pri mešanem ciklus 5,6-7,4 l/100km. Emisije CO₂: 127-131 g/km. Emisijska stopnja: EURO-6dFull. Emisije NOx: 0,0248 g/km. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Dacia priporoča

 DACIA.SI

Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: 04 58 33 330
 Lesce, Hraška cesta 25, tel.: 04 53 53 450

Festival Goroventure

Od 23. do 25. februarja, vsakič ob 20. uri, vabljeni v Slovenski planinski muzej na festival Goroventure. Letošnji festival dokazuje, da plezalna vrva ne služi zgolj za varovanje pri alpinističnih vzponih, temveč med plezalci spleta vezi prijateljstva in zaupanja. Gostje prvega večera bodo Matija Volontar, Žiga Oražem in Bor Levičnik (Od soplezalcev do prijateljev), gosta drugega večera Anja Petek in Andrej Jež (Sledi volje), na zadnji večer pa legendarni britanski alpinist Tom Livingstone (Rock and roll alpinizem). **S. K.**

Zimske počitniške ustvarjalnice

V Slovenskem planinskem muzeju so med šolskimi počitnicami ustvarjalnice za otroke in družine od 6. do 10. februarja (razen srede) ob 16. uri. Teme so Kako nastane planinski čevelj, Športni poligon in izdelava olimpijskega venčka, Planika in Jalovec ... Vabljeni tudi v Muzej Kranjska Gora in Muzej Rateče, tudi tam se kaj dogaja ... **S. K.**

Prijateljska tekma

Kegljači Kegljaškega kluba Kranjska Gora, ki tekmujejo v tretji slovenski ligi – zahod, so odigrali prijateljsko tekmo z Jesenicami, ki tekmujejo v drugi slovenski ligi – zahod. Jeseničani so zmagali s 3507 : 3284. Pri Kranjskogorčanih so bili najboljši Drago Geršak, Milovan Radonjič in Dušan Juko, pri Jeseničanih pa Aleš Mavsar, Matic Rajakovič in Milenko Hočevnar. **K. S.**

Nejc Robič mlajši

Za Nejcem je odlična sezona

V Cubo Golf Smlednik so podelili priznanja najboljšim golfistom v lanskem letu. Nejc Robič mlajši, član Golf kluba Kranjska Gora, je v skupnem seštevku v kategoriji U12 zasedel odlično tretje mesto. Nejc se že veseli nove sezone, v kateri bo znova pridno treniral, in upa, da bo dosegal tudi nove lepe uspehe. **K. S.**

www.gorenjskiglas.si

Dragim bralkam in bralcem časopisa
Gorenjski glas iskreno voščimo
ob Prešernovem dnevu, slovenskem
kulturnem prazniku.

Gorenjski Glas

Gorenjski glas v vsak dom na Gorenjskem

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

Bralni namig

Viki Grošelj, Krona Slovenije: »... čez hribe, gore, grebene, planine in doline, čez reke in jezera, skozi gozdove ter mimo osamljenih kmetij ter v strma pobočja pripetih vasic.«

ZALA HRAST

Viki Grošelj, slovenski alpinist z največ preplezanimi osemtisočaki in prvi Slovenec, ki se je povzpел na vse najvišje vrhove kontinentov, je zasnoval novo pešpot Krona Slovenije. Ideja o novi planinski poti se mu je porodila lani, ko zaradi covidnih ukrepov nismo smeli v druge države. »Še vedno hodim v Himalajo dvakrat na leto. Ker nisem mogel tja, mi je prišlo na misel, da bi v Sloveniji zasnovali prijazen trekking,« je opisal, kako se je vse skupaj začelo. Krožna pot, ki si jo je zamislil, se začne in konča v Ljubljani. Dolga je 310 kilometrov, na njej je za 15 tisoč višinskih metrov vzponov in spustov, vzela pa vam bo od 10 do 15 dni. Takole zapiše avtor poti: »Poleg čarobnosti hoje in njenih koristi za telo in duha sem na že poznanih predelih poti obujal številne spomine na pretekla doživetja in dogodke. Ni jih bilo malo. S pravo zakladnico slovenske naravne in kulturne dediščine pa so me presenetili odseki, kjer do sedaj še nisem hodil. Saj sem vedel, da je Slovenija pravi biser, pa vendar me je še dodatno prevzela in očarala.« Svojo knjigo in zamisel o eni najlepših trekinških poti v Sloveniji nam bo predstavil v Knjižnici Gozd - Martuljek v petek, 24. februarja, ob 17.30.

Viki Grošelj bo knjigo predstavil v Knjižnici Gozd - Martuljek.

Februar v knjižnicah Zgornjesavske doline

SUZANA P. KOVAČIČ

V Knjižnici Kranjska Gora bo 10. februarja ob 17. uri tema ustvarjalne delavnice za otroke izdelovanje malih, prikupnih sovic. Šivali in ustvarjali boste iz živobarvnega filca, tradicionalnega naravnega materiala, ki je čudovit za ustvarjanje najrazličnejših izdelkov. Na ustvarjalni delavnici za otroke boste 15. februarja ob 17.30 v Knjižnici Dovje - Mojstrana in 17. februarja ob 17. uri v Knjižnici Kranjska Gora z zgodbi-co Zimski prijatelji spoznali, kako zabavno se je igrati s prijatelji. Naučili se boste pesmico o snežaku in ustvarjali

sneženega moža, ki bo služil kot poln okras vašega doma ali pa kot stoljalo za razne pripomočke. Ustvarjalno delavnico bo vodila Barbara Ravnik.

V Knjižnici Dovje - Mojstrana 22. februarja ob 18. uri in v Knjižnici Kranjska Gora 24. februarja ob 17. uri bo ura pravljic, otroke bo obiskala grofica. Po poslušanju boste lahko izdelali unikatne izdelke.

Za odrasle 14. februarja ob 19. uri v Knjižnici Kranjska Gora in v živo na spletu pripravljajo večer Obrazi slovenskih pokrajin. Gostili bodo Jureta Žerjava, vodjo Nordijskega centra Planica pred začetkom FIS svetovnega

prvenstva v nordijskem smučanju v Planici. Z njim se bo pogovarjala novinarka, voditeljica in spletna urednica Maja Stepančič.

Četrtek kotiček za zdravje bo 16. februarja ob 19. uri v Knjižnici Kranjska Gora. Na temo Ustno zdravje in sistemske bolezni bo predavala Nevenka Vrhovnik iz Zdravstvenovzgojnega centra ZD Jesenice.

V Knjižnici Gozd - Martuljek bodo 24. februarja ob 17.30 gostili alpinista Viki Grošlja, ki bo predstavil knjigo Krona Slovenije. Bralni klub, ki ga vodi Katarina Kejžar, pa bo v Knjižnici Kranjska Gora 27. februarja ob 17.30.

Svetovni dan snega

V Kranjski Gori so v sredini januarja uspeli izpeljati že tradicionalni Svetovni dan snega.

NIKA TOPORIŠ

Kranjska Gora je privabila številne snežne navdušence, zlasti najmlajši so še posebno uživali. Nataša Albreht iz OK Planica je poudarila, da je namen Svetovnega dne snega trojen. »V prvi vrsti je današnji dan namenjen promociji največjega športnega dogodka v zgodovini Slovenije, FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju. Ker gre za že 11. Svetovni dan snega pri nas, je namena dogodka vezan tudi na ohranjanje tradicije, obenem pa si želimo, da bi čim več otrok lahko uživalo v snežnih radostih,« je pojasnila Albrehtova in dodala, da so tokratno prvotno lokacijo v Planici nadomestili z zimsko idilo v Kranjski Gori, saj tam potekajo priprave na prvenstvo. Otroci so se lahko spustili po Mini Planici, mobilni skakalnici, in se povesečili s čapljo Vito, uradno maskoto in glavno promotorko prihajajočega prvenstva. V povezavi z Mini Planico je Albrehtova pojasnila, da je tovornjak, predelan v skakalnico, odlična priložnost, da se s skoki spoznajo tudi tisti otroci, ki jim ta šport ni tako blizu. »Tako pa je mogoče, da vsi otroci spoznajo, kakšen je občutek, ko si na vrhu skakalnice in si se primoran spustiti.«

Čaplja Vita je poskrbela, da so se po Mini Planici spustili tudi tisti, ki so morda prva malce oklevali. / Foto: Nik Bertonec

V nagradni križanki iz revije Zgornjesav'c št. 1 je glavno nagrado prejela **Zdenka Snedic** iz Kranja, drugo in tretjo nagrado sta prejeli **Ivanka Sušnik** z Jesenic in **Metka Roblek** iz Preddvora. Geslo je bilo Gorenjci imamo svoj časopis. Nagrajenkam čestitamo!

Imamo srce velikih smučišč

Smučišče v Mojstrani je idealno smučišče za vse generacije. Primerno je tako za začetnike in otroke kot izkušene smučarje. Čeprav sodi med manjša smučišča, pa ima s svojo dolgotrajno tradicijo, lepo vzdrževano progo in dodatno ponudbo srce velikih smučišč.

Med zimskimi šolskimi počitnicami smučišče obratuje vsak dan od 9. do 16. ure, prav tako je na voljo nočna smuka od 18. do 21. ure, ki je posebno smučarsko doživetje. Izven šolskih počitnic je ob koncih tedna tako dnevna kot nočna smuka v istih terminih, med tednom pa praviloma samo nočna od 17. do 21. ure. Obratovalni čas se lahko spreminja glede na snežne razmere na smučišču, najhitreje to dnevno preverite na spletnem mestu <https://www.smuciscemojstrana.si/>, najnovejše informacije so tudi na FB-strani.

Cene smučarskih vozovnic ostajajo dostopne. Celodnevna vozovnica za odraslega stane 19 evrov, otroška 14 evrov, za mladino in seniorje 17 evrov. Smučarska vozovnica za nočno smuko za odraslega stane 16 evrov, otroška 11 evrov, za mladino in seniorje 14 evrov. Na voljo so tudi samo dopoldanske in popoldanske vozovnice.

Novost letošnje zimske sezone je izposoja opreme za alpsko smučanje in smučarski tek za odrasle in otroke. Tekoške proge v Mojstrani in bližnji Radovni bodo vzdrževane, vse dokler bodo vremenske razmere to dopuščale.

Za okrepčilo po smučanju poskrbijo v SKI baru, ki ima večjo teraso. Lačni in žejni zagotovo ne boste ostali, saj so še obogatili ponudbo jedi in tudi kaj sladkega je vedno na meniju. Upravljalavec parkirišč v občini Kranjska Gora je prijetno presenetil z obvestilom, da je parkiranje ob smučišču Mojstrana v času smučarske sezone brezplačno.

Nočna smuka na smučišču v Mojstrani je čudovito doživetje.

Novost letošnje zimske sezone je izposoja opreme za alpsko smučanje in smučarski tek za odrasle in otroke.

SESTAVIL: F. KALAN	POT ZA TIRNA VOZILA	GLAVNO MESTO MONGOLIJE	RAZSTAVNA TABLA	PRISEDNIK NA SODNI OBRAVNAVI	NIKOLA TESLA	RAZJEDA NA KOŽI	SLIČICA PROGRAMA NA RAČU- NALNIKU	KUČMA (ZASTAR.)
SLOVENSKI PESNIK (OTON)	4					13		
RAZTEG- LJIVA VRV				7				
BALETNA PLESALKA STRANIČ					OKVIR SLIKE PRITISK			18
KAR JE ZDRUŽENO V ENO		6				NEON PISATELJ MANN		
ZVONIMIR BOBAN			ŽRTVENIK NAŠA KIPARKA (MILENA)	19			26	
NAŠA IGRALKA (DOROTEJA)			1		24		PTIČ, KI ČIVKA (EKSPR.)	GLAVNO MESTO KAZAH- STANA
JAP. SMU- ČARSKI SKAKALEC (DAIKI)				LESENA HIŠA			16	
KRAJ NAD VIPAVO				GRŠKA GORA BOGOV	LEPOTNA KRALJICA, MISS PORAST	11		
JAZONOV POMOR- SČAK		2		9				22
ADAM BEDE LENIR NADRAH	RIBNIŠKI KRAP Z LUSKAMI	DRŽAVA V ZDA NASKOK NA TRDNJAVO PO LESTVAH				21		
RAVNILO (ZASTAR.)				14		ALFI NIPIČ PES, KI IŠČE DIVJAD PO GOŠČI		25
UROŠ SMOLEJ	12		MAST, MAŠCOBA IZRAELSKI PREROK			15		
DVOM		8					USOJENOST	HAZARDNA IGRA S KARTAMI
CIMA, BRST				TELO KOŠARKAR RIZVIČ			3	
SODOBNIK KELTOV	5				LITERAT VELIKANO- VIČ			
HINDUJSKO IME ZA NAOČARKO			20		KITAJSKA PONEV BORIS STREL			
ROMAN GEORGA ELIOTA								17
RENE ASHTON	23		PISATELJ WILDE		10			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	25	26

Smučišče Mojstrana

Savska cesta 15, Mojstrana

www.smuciscemojstrana.si
info@smuciscemojstrana.si

MojstranaSmucisce
 smuciscemojstrana
 smucisce.mojstrana

Vabljeni na dnevno in nočno smuko.

Dnevna smuka: od 9. do 16. ure,
nočna smuka: od 18. do 21. ure.

UREJENE SMUČARSKÉ IN TEKAŠKE PROGE

IZPOSOJA SMUČARSKÉ OPREME –
alpske in tekaške smuči

SKI BAR za vse želje in okuse ter
PLAŽA razvajanja

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torka, 21. februarja 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Nagrade:

1. nagrada: smučarske vozovnice za celo družino: 2 za odrasle, 3 otroške
2. nagrada: vrednostni bon za 40 EUR, novčljivi v SKI baru
3. nagrada: dnevni najem smučarske ali tekaške opreme

RAZLIČNE ŽELJE, ENO VESELJE

VOZILA NA ZALOGI

DODATNIH 500 EUR PRI
MENJAVI STARO ZA NOVO*

VOZILA OPEL S HITRO DOBAVO IN ZIMSKIM BONUSOM.

OPEL MOKKA ZIMSKI BONUS¹
3.000 EUR

OPEL GRANDLAND ZIMSKI BONUS¹
5.300 EUR

OPEL CROSSLAND ZIMSKI BONUS¹
2.900 EUR

/ EKSKLUZIVNO: BIG DEAL² JAMSTVO AVTOTEHNE VIS ZA NOVA VOZILA!

Paket Big Deal vključuje 7-letno jamstvo Avtotehne VIS in 3 brezplačne servisne preglede.

/ NAJVEČJA ZALOGA OPLOV V SLOVENIJI JE V AVTOTEHNI VIS!

Zapeljite najnovejši model na testno vožnjo in dovolite, da vas prepriča. Vozila so na zalogi, zato lahko svojega najljubšega Opla odpeljete že danes.

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA 01 58 18 510 info.lj@avtotehna-vis.si
PE KRANJ 04 281 71 70 info.kr@avtotehna-vis.si
PE ŠKOFJA LOKA 04 502 40 00 info.sk@avtotehna-vis.si

Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 4,0-6,4 l/100 km, izpusti CO₂: 107-146 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6d. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0116-0,0582 g/km. Trdi delci: 0,0003-0,0010 g/km in število delcev 0,04 -0,90 * 10¹¹ pri dizelskih motorjih. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

¹ZIMSKI BONUS velja za modele: Corsa (zimski bonus 2.700 €), Crossland (zimski bonus 2.900 €), Mokka (zimski bonus 3.000 €), Astra in Grandland (zimski bonus 5.300 €) z motorjem z notranjim izgorevanjem in iz zaloge - odvisno od modela in stopnje opreme vozila. Zimski bonus velja samo ob nakupu vozila z Opel financiranjem. Opel financiranje je na voljo s fiksno obrestno mero, kupcem pa je na voljo tudi financiranje s spremenljivo obrestno mero.

²Big Deal je jamstvo Avtotehne VIS, ki vključuje 7-letno jamstvo in 3 brezplačne servisne preglede (Trije brezplačni servisi pregledi zajemajo stroške dela rednega servisa. Strošek nadomestnih delov, drobnega materiala, dodatnih storitev in ekološke takse ni vključen. Velja za 5,6. in 7. servisno leto, kar je zavedeno tudi v nakupni pogodbi).

*Ob nakupu novega vozila Opel vam v posebni ponudbi na ocenjeno vrednost vašega rabljenega vozila po Eurotaxu dodamo 500 € bonusa za vozila do vključno 7 let in 300 € za vozila starejša od 7 let in ki so po Eurotaxu cenovno ovrednotena nad 1.000 €. Avtotehna Vis d.o.o. se ne zavezuje k odkupu vsakega rabljenega vozila. Akcija 500 € bonusa ob menjavi staro za novo traja do 28.2.2023 ob nakupu novega Opla iz zaloge, ki je registriran do 28.2.2023.

Slika je simbolna. Na sliki je lahko prikazana oprema za doplačilo. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si in v salonih Opel Avtotehne VIS. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe. Ponudba je veljavna do 28.2.2023.